

BELLONA

ÅRSRAPPORT 2012

Innhold

1. STYRETS BERETNING
2. OLJEINDUSTRIENS MILJØUTFORDRINGER
3. ENERGI- OG KLIMAARBEID I NORGE
4. ENERGIEFFEKTIVISERING
5. SAHARA FOREST PROJECT
6. HAVBRUK – IMTA
7. TRANSPORT
8. AVFALL- OG MILJØGIFTER
9. ATOMKRAFT
10. MILJØPATRULJEN
11. KOMMUNIKASJONSARBEID
12. BELLONA EUROPA
13. BELLONA RUSSLAND
14. INTERNASJONALT KLIMAARBEID
15. COP18 I DOHA, QATAR
16. SAMARBEIDSPROGRAM MED NÆRINGSLIVET
17. SAMARBEIDSFORUM
18. ÅRSREGNSKAP 2011

1. Styrets beretning 2012:

Miljøstiftelsen Bellona har som formål å arbeide for økt økologisk forståelse og vern av natur, miljø og helse. Stiftelsen skal igangsette tiltak som fremmer dette formålet. Styret fastslår at stiftelsen har gjennomført sine aktiviteter i tråd med formålsparagrafen. Det utarbeides en egen rapport som beskriver faglige aktiviteter nærmere og som gjøres tilgjengelig på Bellonas nettsider.

Styret har i 2012 bestått av følgende personer:

Viktor E. Jakobsen, styreleder valgt av stifte
Frederic Hauge, styremedlem valgt av stifte
Olaf Braastad, styremedlem valgt av stifte
Erlend Fjøsna, styremedlem valgt av de ansatte
Gøril Tjetland, styremedlem valgt av de ansatte
Tina Ege, varamedlem valgt av de ansatte

Lokaler

Bellona holder til i Maridalsveien 17B i Oslo

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Stiftelsen hadde ved utgangen av 2012, 9 kvinnelige ansatte og 27 mannlige ansatte på Oslo kontoret. I tillegg har vi ansatte ved kontoret i Murmansk, St. Petersburg og i Brussel. Kvinneandelen i styret (inkludert vararepresentanter) var 28,5 %.

I stiftelsens nye kontorer er det i forbindelse med utforming og innredning tatt hensyn til prinsippene om universell utforming. Stiftelsen søker å unngå diskriminering basert på etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, livssyn og seksuell legning, og har ansatte som representerer en variert bakgrunn hva gjelder disse forholdene.

Miljø

Stiftelsens virksomhet belaster ikke miljøet nevneverdig grad. Virksomheten påvirker det ytre miljø i form av luftforurensing fra forbrenning av noe fossilt drivstoff til transport (båt, bil/ buss og fly). Bellona eier en el-bil (Buddy) og har en avtale som innebærer noe bruk av ytterligere en el-bil (Tesla).

Bellonas hovedkvarter er et av Norges mest energieffektive kontorbygg. Ved innredning er det vist satset på gjenbruk kombinert med miljøvennlige/energieffektive løsninger. Forbruket av elektrisitet er hovedsakelig produsert fra vannkraft i tillegg til at varmeenergi hentes fra solfangere og brønner. Utslipp av kloakk fra Bellonas kontor blir renset før utslipp til sjø. Avfall blir behandlet i tråd med renovasjonsordning gitt av Oslo Kommune. Arbeidsmiljøet er tilfredsstillende, men det har vært innkjøringsjusteringer knyttet til ventilasjon/varme ved innflytting i nytt tett bygg.

Sykefraværet til stiftelsens ansatte var på 647 dager i 2012. En forholdsvis stor del av sykefraværet skyldes langtidsfravær for noen ansatte.

Økonomi

Inntektene ble i 2012 kr. 39 483 466,-. Året gav et regnskapsmessig underskudd på kr. 2 105 205,- da de totale kostnadene endte på kr. 41 588 671,-. Pr. 31.12.12 var stiftelsens egenkapital kr. 666 977,-

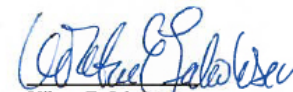
Regnskapet gir etter styrets oppfatning et rettviseende bilde av stiftelsens resultat i 2012 og selskapets økonomiske stilling pr. 31.12.12

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2012 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

Oslo, 9. mai 2013

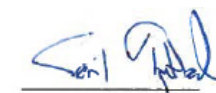
I styret for Miljøstiftelsen Bellona

Viktor E. Jakobsen
styreleder

Frederic Hauge
styremedlem

Olaf Braastad
styremedlem

Erlend Fjøsna
styremedlem

Gøril Tjetland
styremedlem

Nils Bøhmer
daglig leder

2. Oljeindustriens miljøutfordringer

Bellona jobber for å bedre sikkerheten i oljeindustrien, for å skjerme sårbare områder for oljevirkksomhet, for at myndigheter og oljenæringen må ta klimaansvar og for å løfte fornybar energi lenger opp på agendaen. 2012 var et begivenhetsrikt år i så måte.

Utvinningstempo

I forbindelse med store oljefunn på feltene Skrugard og Havis i Barentshavet var Bellona i januar ute og krevde at utvinningstempoet på norsk sokkel måtte ta hensyn til vedtatte klimamål. Om regjeringen valgte å sette de nye feltene i Barentshavet i produksjon så ville det være å helle bensin på klimabålet og føre til utslipp på 450 til 500 000 tonn per år. Det tilsvarer utslipp fra 217 000 biler. Bellona mente at å redusere utvinningstempoet på norsk sokkel burde være et enkelt steg å ta med tanke på de enorme utslippene ved produksjon og forbrenning.

Solid opinion mot lofotolje

I løpet av 2012 ble det offentliggjort flere undersøkelser som alle viste sterk motstand mot oljeboring utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. I januar publiserte blant annet Oljeindustriens Landsforening (nå Norsk Olje og Gass), oljebransjens egen interesseorganisasjon en undersøkelse som viste et klart flertall mot oljeboring i disse havområdene.

Til tross for enorme og nærmest ubegrensede ressurser sliter oljenæringen med å overbevise folk. Reklamekampanjer, kommunikasjonsrådgivere og dyre middager biter ikke på. Det viser at det er motstanderne som sitter på de beste argumentene.

Kunnskapsinnhenting med dårlig nytt for oljetilhengerne

23. november la olje- og energiminister Ola Borten Moe fram Olje- og energidepartementets del av kunnskapsinnhenting i Svolvær. Kunnskapsinnhenting var et resultat av fjorårets kompromiss som satte en stopper for å starte en åpning i denne stortingsperioden. Rapporten fra OED tok for seg hvilke samfunns- og næringsmessige virkninger oljevirkksomhet vil ha for reiseliv og fiskerinæring. I rapporten kom det fram at oljeboring vil kunne generere totalt mellom 400 og 1100 arbeidsplasser fra Namsos til

Tromsø. Dette er et langt lavere anslag enn de oljeindustrien tidligere har operert med og småplukk sammenlignet med hvor mange arbeidsplasser som i dag finnes innenfor fiskeri.

Olje- og energiministeren brukte fremleggningen av rapporten til å argumentere for hvorfor oljeboring bør igangsettes i Lofoten, men ikke i Vesterålen og Senja. Kystfiskerne og Bellona reagerte kraftig på ministerens utspill og mente at det ikke hadde fremkommet noen ny kunnskap som skulle tilsa at beredskapen var bedre eller at miljørisikoen mindre her. Kritikken fikk Ola Borten Moe til å trekke forslaget.

Åpning på tross av miljøfaglige råd

Utvinningstillatelser på norsk sokkel blir i hovedsak gitt gjennom konsesjonsrunder der regjeringen offentliggjør et visst antall blokker som det kan søkes utvinningstillatelse for. Siden første konsesjonsrunde i 1965 har det vært 21 konsesjonsrunder og våren 2012 kom 22. konsesjonsrunde. Denne gangen ble 86 nye blokker, som alle ligger i Norskehavet og Barentshavet foreslått åpnet av regjeringen. Havforskningsinstituttet anbefalte i sin høring at 10 av blokkene ikke skulle åpnes, samt at det måtte legges begrensninger på 64 andre.

Sammen med Natur og Ungdom og Naturvernforbundet krevde Bellona at hele konsesjonsrunden skulle avblåses av hensyn til klimagassutslipp, klimaforpliktelser og presset på særlig sårbare havområder i Barentshavet og Norskehavet.

12. juni ble 24 blokker gitt utvinningstillatelse, til tross for tilrådingene fra miljøbevegelsen og Havforskningsinstituttet i høringsprosessen. Flere av blokkene som ble gitt utvinningstillatelse ligger helt nord i planområdet, opp mot 74 breddegrad.

Udemokratisk konsesjonstildeling

Hvert år har olje- og energidepartementet konsesjonsrunder hvor de deler ut blokker på norsk sokkel til oljeselskapene basert på høringsuttalelser med fullt offentlig innsyn. I tillegg kommer den omstridte TFO-ordningen (tildeling av forhånds-definerte områder). Her deler olje- og energidepartementet ut blokker, som oljeselskapene på forhånd har vist interesse for, uten nødvendige høringsrunder og innspill fra offentligheten. Ordningen ignorerer miljøfaglige råd, skader norsk natur som Stortingets vedtatte forvaltningsplaner skulle beskytte, og undergraver systemet for helhetlig havmiljøforvaltning som den norske regjeringen fremhever internasjonalt.

I 2012 ble 60 områder tildelt gjennom TFO. Blant områdene som ble åpnet var flere kystnæreområder og store deler av Nordland V, rett sør for Lofoten. Dette var områder som miljøfaglige etater tidligere har advart mot å åpne.

Hasteåpning i Barentshavet

17. oktober sendte Olje- og Energidirektoratet konsekvensutredningen av Barentshavet sørøst og Jan Mayen ut på høring. Konsekvensutredningen ble utført i ekspressfart etter at delelinjeavtalen med Russland kom på plass og bar preg av hastverk. For begge havområdene hadde det blitt gjennomført seismikkskyting uten at denne nye informasjonen var lagt til grunn i konsekvensutredningen. I Bellona mente man at konsekvensutredningen hadde så store kunnskapshull at man vurderte å kreve den trukket. Blant annet gjorde mangelen på seismikkdata det umulig å gjøre realistiske beregninger av et oljesøl etter en ulykke.

Både Barentshavet sørøst og Jan Mayen er områder med enorme naturverdier som bør behandles særlig varsomt. Blant annet har Barentshavet Europas største konsentrasjon av sjøfugl. Rett over nyttår leverte Bellona felles høring til Olje- og Energidepartementet sammen med Naturvernforbundet, Greenpeace, Natur og Ungdom, SABIMA, Fremtiden i våre hender og WWF Norge.

Oljevern og sikkerhet til sjøs

I 2012 opplevde vi to alvorlige krengningshendelser på norsk sokkel som under andre omstendigheter kunne medført plattformhavarier.

4. september opplevde boreriggen Scarabeo 8 en betydelig og uforutsett krengning under boring av en letebrønn. Bellona krevde i etterkant av hendelsen at riggens aktivitet måtte stoppes, inntil årsakene til hendelsen var avdekket, ettersom riggen hadde en kjent historie med en rekke tekniske problemer. Petroleumstilsynet (Ptil) avviste dette kravet, og lot riggen fortsette sin videre aktivitet i de spesielt sårbare områdene, til tross for at senere granskning avdekket grove regelverksbrudd både med tanke på ledelse og organisering, i tillegg til tekniske mangler som medvirket til hendelsen.

7. november opplevde Floatel Superior en alvorlig krengningshendelse som førte til evakuering av 326 personer. Årsaken til hendelsen ble funnet å være et løst anker som hadde slått hull i to ballasttanker.

I etterkant av begge hendelsene ble det avdekket at Petroleumstilsynet hadde ignorert en rekke krav til tekniske utbedringer fra Sjøfartsdirektoratet. Dette medvirket til at Bellona rettet krass kritikk mot Ptil, og stilte spørsmål

ved hvorvidt tilsynet besitter nødvendig vurderingsevne og handlingsvilje til å kunne oppfylle sin funksjon på norsk sokkel.

Representerer Bellona i

- Ytre-miljø-komiteen til Norsk Bergindustri
- Klagenemda for miljøinformasjonsloven
- Klifs konsultasjonsgruppe for forurensset sjøbunn
- Arbeidsgruppe for utforming av klimautstilling på Norsk Oljemuseum

Deltatt på følgende konferanser og arrangementer

- Farlig avfallskonferansen
- Avfallskonferansen
- Miljøforum Norsk Industri
- Forum for offshoreovervåkning
- Åpning av miljøprøvebanken
- Arktiskonferanse Haparanda
- Møte om mineralstrategien NHD

Gjennomført følgende partnerbesøk:

- NOAH møte og befaring
- Frevar møte og befaring
- Avfallssworkshop med EGE i Brussel

3. Energi- og klimaarbeid i Norge

Sammen med en rekke andre land har Norge sluttet seg til målet om å redusere utslippene slik at vi begrenser den globale oppvarmingen til to grader. For Norges del betyr det at vi minimum må redusere utslippene fra elleve til to tonn per person.

Bellonas helhetlige perspektiv går gjennom tre likestilte veier. For det første trenger vi utslippsfri produksjon av energi og varer. Derfor jobber vi med fornybar energiproduksjon, utslippsreduksjoner i industrien og karbonfangst- og lagring. For det andre må alle energibærere være rene, det vil si at de ikke gir utslipp ved sluttbruk eller er karbonnøytrale. Derfor jobber vi med elektrisitet, hydrogen, varme og bærekraftig bruk av biomasse. For det tredje må unødvendig bruk av energi minimeres gjennom energieffektiviseringstiltak i alle sektorer. Derfor jobber vi med energieffektivisering i bygg, se egen omtale av dette.

Bellona ventet lenge på Regjeringens klimamelding. Denne skulle legge frem forslag til hvordan reduksjonene som ble vedtatt i klimaforliket i 2008 skulle implementeres. I 2012 ble meldingen til slutt fremmet.

Det overordnede prinsippet om at 2/3 av utslippsreduksjonene skal tas i Norge lå til grunn for meldingsarbeidet og ble fastholdt i meldingen som ble fremmet.

Enkelte gode forslag ble fremmet, og styrket, i det nye klimaforliket som ble inngått på Stortinget. Bellona har vanskelig for å se at de foreslåtte tiltakene vil gi oss de lovte utslippskuttene. Klimameldingen og det nye klimaforliket er preget av mange fine ord, men få konkrete forslag til tiltak.

Regjeringen legger ikke frem noen nye virkemidler som vil sikre store utslippskutt i petroleumssektoren. Delelektrifisering av eksisterende plattformer er det viktigste klimatiltaket i denne sektoren, og regjeringen har ikke lagt frem noe som vil sikre at dette skjer før 2020.

Økning av CO₂-avgiften i petroleumssektoren viser

at regjeringen er villig til å ta i bruk høyere avgifter i petroleumssektoren og er et godt første steg på veien, men Bellona forventer at denne avgiften økes betraktelig i årene som kommer.

Opprettelsen av et klimafond er noe Bellona har jobbet for i mange år. Dette viser at regjeringen ser behovet for å omstille industrien, slik at den kan fortsette å spille en viktig rolle i et fremtidig nullutslippssamfunn. Dette vil legge til rette for teknologiutvikling og kan sikre at Norge ligger i tet dersom fondet utløser tilstrekkelige tiltak. Frem til det kommer en internasjonal pris på CO₂ er det viktig at regjeringen hindrer karbonlekkasje, samtidig som man gjennomfører kutt i industrien gjennom statlig finansiering. Bellona var derimot skuffet over størrelsen på fondet, og at fondsavkastningen skal være lavere enn avkastningen på oljefondet. Bellona jobbet opp mot statsbudsjettet for å endre dette.

Forslaget om ny CO₂-avgift, og det opprettede klimafondet, selv om det ikke er tilstrekkelig for å sikre tilstrekkelige klimagassreduksjoner, viser imidlertid at man er villig til å støtte klimatiltak i kvotepliktig sektor (industrien). Dette ønsker Bellona velkommen.

Bellona drev i samarbeid med Norsk Industri et omfattende arbeid for å få partiene til forhandlingsbordet og oppnå konsensus.

Fornybar energipolitikk

En sterk kobling mellom klima- og energipolitikken er helt avgjørende for å nå klimamålene, noe Norge ikke har i dag. Økt produksjon av fornybar energi er helt sentralt for å redusere norske klimagassutslipp, men det fordrer også utbygging av kraftnettet og konvertering fra fossilt til fornybart.

1.1.2012 trådte det felles norsk-svenske el-sertifikatmarkedet i kraft. Det skal gi oss 26,4 TWh ny fornybar energi inn på markedet i disse to landene. Dette er en milepæl for etablering av fornybar energi i Norge. Allerede i 1999 foreslo Bellona et system for denne type grønne sertifikater og nå, 13 år senere er det implementert.

El-sertifikatene vil bidra til å øke produksjonen av fornybarkraft med 10 prosent. Det er en formidabel økning. Klimaeffekten av dette er derimot ikke gitt. For å sikre at denne økte satsningen bidrar positivt i klimasammenheng er det viktig at den nyttes til å redusere klimagassutslippene våre ved at vi konverterer vårt forbruk av fossil brensel til i stedet å bruke fornybar energi.

I 2012 ble regjeringens energitredning lagt frem gjennom NOU: 2012 9 Energitredningen - Verdiskaping, forsyningssikkerhet og miljø. Denne ga analyser over forskjellige scenarier for kraftbalansen frem mot 2030 og 2050. Det var forutsatt at NOUen skulle være det faglige bakteppet for en energimelding som regjeringen var forventet å legge frem. Regjeringen har derimot uttalt at den ikke ønsker å fremme en egen energimelding. Den viser til at el-sertifikatene nå er etablert, klimameldingen fremmet så nå er det bare å brette opp armene å jobbe. Bellona oppfatter dette som lite visjonært. En energimelding må legges frem, hvor målene for å nå togradersmålet legges til grunn for de strategiske veivalgene som må tas både innenfor energiproduksjon, men også innenfor innenlandsk konsum av energivarer.

Bellona jobber og vil jobbe aktivt fremover for å sikre at den energien som nå skal inn på markedet brukes til å konvertere fra fossil til fornybar energibruk. Delelektrifisering av petroleumssektoren og gode rammevilkår for elbiler er viktige brikker i denne sammenheng.

Bellona la frem sin rapport om Europas støttesystemer for fornybarkraft «Renewable Energy Policies in Europe». Her har vi gått gjennom de forskjellige støttesystemene i Europa for fornybar energi. Vi presenterer også en analyse av de forskjellige virkemidlene og effektiviteten av disse.

El-sertifikatene skal gjelde frem til 2020. Bellona har oppfordret regjeringen til å legge frem en energimelding som setter målene for hvor den ønsker at vi skal være i 2050 og som staker ut veien for hvordan vi skal nå dit. Vi kommer oss ikke frem til et nullutslippssamfunn uten at de politisk folkevalgte setter et mål og konkret definerer hvordan vi skal komme oss dit.

Nett og fornybarutvikling

Fornybarsamfunnet krever infrastruktur for overføring av fornybar kraft. Ved en stor utbygging som vi nå skal ha av fornybarkraft vil dette føre til behov for økt nettkapasitet. Dette, sammen med det faktum at nettinvesteringene har vært relativt lave de siste 20 årene, har gjort at vi har fått et investeringsetterslep. Statnett har anslått investeringsbehovet for oppgradering av sentralnettet til å være mellom 50 og 70 mrd kr den kommende 10-årsperioden.

Det er viktig at prosessene rundt utbygging av nettet blir smidig og at trasévalgene som tas, tar hensyn til lokale miljøeffekter. Å legge trasélinjer gjennom naturreservat, som er valgt i enkelte tilfeller, er ikke den beste måten å sikre oppslutning rundt den store utbyggingen som skal skje.

Overføringskapasitet til utlandet

Statnett inngikk i 2012 avtaler med tyske og engelske selskaper om utbygging av kraftkabler som skal stå ferdig i hhv 2018 og 2020. Disse vil være positive bidrag til utvekslingskapasiteten mellom Norge og kontinentet. Bellona jobber aktivt for at denne kapasiteten blir ytterligere utvidet.

4. Energieffektivisering 2012

Energieffektivisering er én av løsningene på klimaproblemet. Energibruk i bygninger står for ca. 35 % av energiforbruket i fastlands-Norge. Bellona jobber med å fremme energieffektivisering i Norge fordi det vil bidra til å omstille oss til lavutslippssamfunnet gjennom at frigjort, fornybar elektrisitet benyttes til elbiler, økt produksjon av miljøvennlig produksjon av metaller og elektrifisering av deler av sokkelen. Den sparte kraften kan også eksporteres for å støtte opp om innfasingen av uregulerbar fornybar kraft i Europa. I tillegg til energieffektivisering jobber Bellona også for at fossile brenslers som grunnlast må fases helt ut av byggsektoren.

2012 var et spennende år for de som er opptatt av virkemidler innen energieffektivisering av bygg. Klimameldingen og bygningsmeldingen kom på våren og sommeren, med påvirkningsarbeid i forkant og høringer og andre oppfølgingsaktiviteter i etterkant. Og jommen ble ikke ny Enova-avtale mellom staten og Enova også inngått i 2012, symptomatisk nok på siste dag før fellesferien.

Felles bransjeplattform: Rammevilkårene for energieffektivisering i bygg

Tidlig på året tok Bellona initiativ for å samle mange aktører i bygg- og eiendomsbransjen om felles krav overfor myndighetene. Det omfattende arbeidet ble igangsatt på årets første Byggforum og vi jobbet sammen med våre samarbeidspartnere for å utarbeide en rekke konkrete forslag til rammevilkår og forpliktelser fra bransjehold. Representanter fra både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden var med. Dokumentet ble positivt mottatt av politikere og byråkrati ettersom det er meget nyttig for dem at bransjen står sammen om uttalelser; da trengs ikke gjennomgang og sortering av hva ulike aktører mener. Dokumentet finnes ved å søke på «Fem tiltaksområder for energieffektive og miljøriktige bygg i Norge» på Bellonas hjemmesider.

Klimaforliket og bygningsmeldingen – Mye bra men også en del hull

Klimameldingen lanserte en del gode tiltak innen bygg og

ble ytterligere konkretisert gjennom klimaforliket. Bellona er fornøyd med at det skal bli slutt på å fyre med fossile brenslers i sin helhet og som hovedoppvarming (grunnlast) i andre typer bygg og fjernvarme. Nye bygninger skal bli mye mer energieffektive; passivhusnivå skal nås innen 2015 og nesten-null-energinivå innen 2020. Det skal også innføres komponentkrav for eksisterende bygg. I klimaforliket ble man enige om at en nasjonal målsetting for energieffektivisering skulle fastsettes. Bellona var med andre ord godt fornøyd med disse signalene men det bekymret oss at dette ble omtalt som «helhetlig plan for energieffektivisering», ettersom meldingene bare dekte deler av virkemiddelpakken og mottagersegmentene som må treffes.

Da regjeringens «målsetting» ble lansert rett før jul ble den oppsummert av Bellona som *Intetsigende svada og tulletall*. Målsettingen kom i form av prosa om at nybygg i 2040 skal være bærekraftige over livsløpet. Dette er ikke akkurat noe å styre politikk etter. OED presenterte også et tall, noe som viste seg kun å være et effektiviseringsestimert for 2020 ut i fra dagens virkemidler. Tallet på 15 TWh var tilsynelatende imponerende, men det sto kreativ bokføring bak. Bellona med flere klarte å skape noe oppstyr om dette gjennom presseoppslag og kronikk i Teknisk Ukeblad.

Mye av årsaken til at regjeringen her rett og slett ignorerte intensjonen fra klimaforliket mener vi ligger i antakelsene om at vi vil få mye overskuddskraft inn i markedet den nærmeste tiden, hvilket vil kunne føre til lavere kraftpriser. Bellona er redd for at viljen til å satse på energieffektivisering reduseres som følge av dette. Bellona mener at vi som nasjon må løfte blikket og se frem mot 2050. Dersom regjeringen mener alvor med den internasjonale avtalen som de har sluttet seg til om å begrense temperaturstigningen til to grader, må vi i 2050 nærme oss et nullutslippssamfunn. Da har vi behov for både mer fornybar kraft samt at vi må være mye mer effektive i vår bruk av energien. Bygg som bygges nå og rehabilitering som gjennomføres i dag vil stå i mange tiår fremover. Vi kan ikke vente med å gjøre disse så bra som mulig, jobben med det må begynne nå. Bellona jobber aktivt for å fremme dette arbeidet, og sånn sett vil vi også jobbe videre med behovet for en nasjonal målsetting for energieffektivisering som styringsverktøy for virkemiddelbruk.

Byggforum – en arena for å kna Bellonas politikk

I 2012 arrangerte vi seks Byggforumseminarer:

1) Felles krav til myndighetene om fremtidsrettede rammevilkår for energieffektive bygg!

Strategimøte som resulterte i felles krav for en fremtidsrettet byggpolitikk, omtalt ovenfor. Målet var å vise offentligheten og politikere at energieffektive bygg er fremtiden.

2) Energisparebevisordning i Norge – hva, hvordan, snart?

Energisparebevis/Hvite sertifikater er et markedsbasert virkemiddel som vil bidra til å utløse effektiviseringspotensialet i eksisterende bygningsmasse. Barrierene som hindrer effektivisering vil brytes ned gjennom informasjon og økonomisk støtte til energiforbrukere i boliger og yrkesbygg. Vi gikk gjennom virkemiddelet og inviterte Nicolai Astrup (H) og Heikki Holmås (SV) til en debatt om hvordan et slikt system bør rigges tilpasset norske forhold.

I ettertid har det blitt tydelig at det er en svært lang vei å gå før Finansdepartementet vil gå god for en slik ordning. Bellona har alltid vært pragmatiske når det gjelder hva slags virkemidler som skal ta oss til målene. Sjablongbasert støtte fra Enova eller skattefordeler for energieffektivisering er andre virkemidler som vil nå mer eller mindre samme segment: Utbredelse av de mange gode enøktiltakene i boliger og yrkesbygg. Bellona vil fortsette å arbeide for at et virkemiddel i dette nedslagsfeltet kommer på plass.

3) Regjeringens byggemelding - Ga den oss svarene vi håpet på?

Hva sier byggemeldingen om energieffektivisering og miljøaspekter ved bygg? Hva er følgene? Vi hadde en gjennomgang av innholdet i meldingen og klimameldingen ved daværende statssekretær Dag-Henrik Sandbakken. Dette ble etterfulgt av en debatt om hvilke konsekvenser den ville få for ulike aktører og hvilke muligheter meldingene legger til rette for i årene som kommer.

4) Energimerkeordningen - Anbefalinger for forbedret praksis for yrkesbygg

Vi tok tak i praksisen og gjennomføringen av energimerking av yrkesbygg ved at representanter fra bestillersiden og fra firmaer som gjennomfører energimerking fikk presentere sine gode og dårlige erfaringer. Dette ble etterfulgt av en debatt. Det ble tydelig at det er svært ulik håndtering både blant de som gjennomfører og de som bestiller energimerking. I etterkant har NVE startet utarbeidelsen av veiledere rettet først og fremst mot utførersiden. Bellona er medlem av referansegruppen for dette arbeidet.

5) Byggeteknisk forskrift: Passivhusnivå og nesten-nullenergi - Hvilke prinsipper bør gjelde?

I klimameldingen varslet regjeringen ambisiøse innstramminger av TEK fremover, samtidig som både energinivået og reglene for hvordan man skal oppnå disse gjenstår å bestemme. I dette byggforumet dro Bellona opp en diskusjon om hvilke prinsipper som bør gjelde for nye TEK og beregningsstandarden som ligger i bunnen.

6) Rehab-TEK og komponentkrav i eksisterende bygningsmasse. Energiforsyning i nybygg

En gjennomgang av bakgrunn for hvorfor Rehab-TEK kan bli aktuelt, samt utredningen av komponentkrav ble gjennomgått og diskutert. En annen bolk tok for seg energiforsyningskravene i dagens TEK og la spesielt vekt på hvorvidt det fortsatt er viktig med fleksibilitet i energiforsyning.

Synspunktene og problemstillingene som kom frem i begge møtene om TEK har vi tatt med oss videre i arbeidet med TEK15.

Workshop: Det offentlige må gå foran - Som eier, leietaker og bestiller

At det offentlige skal gå foran er noe alle snakker om. Bellona vurderer om dagens regulering, spesielt lov om offentlige anskaffelser er tilstrekkelig, eller om det må nedfelles i regulatorisk rammeverk. Vi arrangerte en workshop med noen berørte aktører og vil fortsette arbeidet med dette temaet i 2013.

Energikrav og byggekostnader

Boligmangel i pressområder har vært et mye omtalt tema og vil fortsette å være det fram mot valget september 2013. En av årsaksforklaringene som har blitt fremmet av noen få, men svært synlige aktører er økte byggekostnader som følge av strengere myndighetskrav, deriblant energikravene. For Bellona har det vært viktig å nyansere denne debatten, noe vi mener vi har fått til gjennom media og seminarer. Mange drivere påvirker boligprisen. Byggekostnaden er selvfølgelig ikke uten betydning, men tilgang på boliger i pressområder, tilgang på kapital, tomtepriser og ikke minst samsvar mellom tilgjengelige boligtyper og befolkningssammensetning er vel så viktige faktorer. Vi stiller spørsmål ved om strengere krav faktisk er kostnadsdrivende på sikt. Innskjerpede krav til materialer og produkter øker byggekostnadene noe i en overgangsfase, men etterhvert vil produktutvikling, industrialisering og standardisering føre til bedre og billigere løsninger. Nye krav til bransjen er en mulighet for innovasjon i planlegging, prosjektering og bygging.

Tilknytningsplikten for fjernvarme

Det er stor variasjon og uforutsigbarhet i hvordan kommune-Norge håndterer bestemmelsen for fritak fra tilknytningsplikt til fjernvarme i de tilfeller alternativ energiløsning vurderes som «miljømessig bedre», ettersom dette ikke er definert nærmere. Sammen med noen av våre samarbeidspartnere utarbeidet vi en rapport som beskrev forarbeidene til denne bestemmelsen, utfordringene ved håndhevelsen og foreslo et sett med forutsigbare kriterier. Kriteriene var knyttet til oppvarmingsbehov etter lavenergi- og passivhusstandarden for henholdsvis rehabilitering og nybygg. Poenget var å skape debatt og å foreslå kriterier som vil gjøre det lettere

å håndheve bestemmelsen for alle involverte aktører. Bellona mener at slike kriterier, uavhengig av hvordan de utformes, kan strammes inn etter hvert som minstekravene i TEK strammes inn. Slik vil de, i tillegg til å være enkle og forutsigbare, også skape et eget insitament til spesielt gode bygg.

SmartCities og kampanjen Det store strømkuttet

I SmartCity-arbeidet i 2013 ble det satt fokus på barrierer som hindrer energieffektivisering. På en workshop i Bergen SmartCity ble det droddet på forretningsideer som overkommer barrierer, og tilbydere og eiendomsbesittere fikk en arena for å diskutere muligheter. I tillegg holder lokale myndigheter og næringslivet i Bergen et jevnt trykk med SmartCity-arrangementer.

I Oslo hadde vi fra 26.september- 12.oktober en egen kampanje som satte aktøren helt i enden av bestiller-rekkefølgen i fokus; nemlig leietakere.

”Det store strømkuttet” var en del av Oslo Smart City-prosjektet, et samarbeid mellom Bellona, Siemens og Oslo kommune. *Kampanjen* skulle mobilisere først og fremst leietakere i yrkesbygg til å være med på en felles kamp for lavere strømreregninger. Kampanjen bidro til å øke bevisstheten blant virksomheter, myndigheter og innbyggere, slik at vi sammen kan realisere potensialet for energieffektivisering og lavere energikostnader. Et kampanjekontor inspirert av valgkampen i USA ble satt opp, hvorfra engasjert ungdom ringte til bedrifter i Oslo-området for å informere om fordelene ved energieffektivisering og oppfordre dem til å signere et enkelt opprop.

Kampanjen hadde som mål å sette fokus på det store potensialet som ligger i energieffektivisering av næringsbygg i hovedstaden. Bare ved å gjøre allerede oppsatte bygg mer energieffektive kan Oslo redusere sitt energiforbruk med 30 prosent. Fra et eget kampanjekontor i Torggata ringte unge miljøvernere - som Bellona ansatte på 3-ukers kontrakter - rundt til leietakere i Oslo for å få deres støtte til at energieffektivisering er et godt og nødvendig tiltak. Støtten fant sted når beslutningstakere i de ulike virksomhetene signerte et opprop på nettsiden smartcities.no.

Responsen ble bedre enn forventet. Da kampanjen ble avsluttet, hadde hele 235 bedrifter og andre virksomheter i Oslo gitt sin støtte til kampanjen. Vålerenga Fotball er en av dem.

En rekke kjente Oslo-aktører som Handelshøyskolen BI, Kikutstua, Vålerenga Fotball, Øyafestivalen, Tunet Innebandyklubb og Oslo Kino er blant de 235 virksomhetene som har skrevet seg på. I tillegg var tunge nasjonale aktører som Norsk Industri, Norsk Teknologi, Innovasjon Norge og Virke med på notene.

Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell (SV) åpnet kampanjen med å ta den første telefonen på åpningsseremonien av kampanjekontoret den 26.september. I løpet av kampanjen hadde kontoret besøk av politikere fra Samferdsels- og miljøkomiteen i Oslo kommune, daglig leder i Vålerenga Fotball, samt flere på ledernivå i Siemens. Byrådsleder i Oslo Stian Berger Røsland (H) lukket kontoret med rosende omtale den 12.oktober 2012. På samme arrangement snakket også Bellona-leder Frederic Hauge og administrerende direktør i Siemens Per Otto Dyb.

5. Sahara Forest Project

Sahara Forest Project bruker det vi har nok av, til å produsere det vi har for lite av. I ørken og med saltvann og CO2 skapes ren mat og energi, rent vann og grønne arbeidsplasser.

Bellona er en av stifterne og medeier i Sahara Forest Project.

Sahara Forest Project er integrerte miljøløsninger for bærekraftig produksjon av mat, vann og energi i ørkenområder. Miljøteknologiene som benyttes er allerede i kommersiell produksjon. Det unike er at Sahara Forest Project utnytter og utvikler synergiene mellom teknologiene. Avfallsprodukter fra en teknologi benyttes av en annen for å oppnå et lukket kretsløp.

I februar 2012 inngikk Sahara Forest Project et partnerskap med gjødselselskapene Yara og Qafco for å bygge et pilotanlegg i Qatar. I november sto det ferdig. Under COP18 ble de første agurkene plukket.

Like utenfor Doha, Qatar, mellom gassanlegg, raffinerier og fabrikker, ligger pilotanlegget på 10.000 kvadratmeter. Der dyrkes agurker i et saltvannskjølet drivhus. Utendørs vokser rucola, bygg og ulike ørkenplanter, i tillegg til vekster som gror og trives i jord med høyt saltinnhold (halofytter). Fornybar energi produseres ved Qatars første anlegg for konsentrert solkraft og av tradisjonelle solcellepaneler. Forsøk gjøres ved regionens største forskningsanlegg for alger.

11. desember 2012 ble pilotanlegget i Qatar offisielt åpnet av Qatars tronarving Sheikh Tamim bin Hamad Al Thani.

Etter å ha blitt introdusert til kongen av Jordan Abdullah II, inngikk Sahara Forest Project en avtale med Aqaba Special Economic Zone Authority i 2011. Sahara Forest Project skulle levere tre omfattende mulighetsstudier i Jordan, støttet og finansiert av norske myndigheter. Funnene ble presentert på et seminar ved Dødehavet i 2012, hvor blant andre Kronprins Haakon og Jordans miljøminister var til stede. Sahara Forest Project har fått tilgang til 200 mål i Jordan for et test- og demonstrasjonssenter og ytterligere 2000 mål for videre utbygging senere.

6. Havbruk – IMTA

Ocean Forest Project (OFP) sin visjon er en storskala og bærekraftig produksjon av biomasse og energi langs norskekysten. Dette skal skje gjennom å integrere en bredde av teknologier og løsninger, og slik skape unike økologiske kretsløp sammen med gode tekniske løsninger.

I havet kan det økologiske samspillet mellom en rekke arter, og miljøet disse lever i, utvikles videre naturlig. Resultatene høstes i form av større produksjon og et bedre miljø.

Makroalger (tang og tare) kan dyrkes i stort omfang. Det kan også blåskjell, bunndyr og mikroalger. Stortilt dyrking av alger vil bidra til å redusere klimaendringene gjennom sitt opptak og lagring av CO₂.

Ocean Forest Project ble etablert i 2012 som et rent Bellona-initiativ. Formålet er å bli en sentral aktør i verdiskapning rundt biomasse- og energiproduksjon langs norskekysten på en bærekraftig måte. Dette skal gjøres ved å integrere ulike teknologiløsninger med biomasseproduksjon og innovasjon. Gjennom Bellonas arbeid med å finne løsninger er vi blitt overbevist om at det finnes et hav av muligheter. Et hav hvor ulike arter i økologisk samspill, kombinert med synergier mellom forskjellige teknologier kan romme en av fremtidens løsninger. Man benytter fornybare energikilder og resirkulerer det vi har mye av til å produsere det vi trenger mer av i et helhetlig økosystem.

Integrert Multitrofisk Akvakultur (IMTA) i Norge

Integrert Multitrofisk Akvakultur (IMTA) er en strategi for å utnytte overskudd av næringsstoffer fra oppdrett av fisk mer effektivt. Avfallsprodukter som fiskeavføring og rester av fiskefôr fra havbruk er en enorm ressurs for oppdrett av andre arter som blåskjell og alger. Ved å integrere disse artene i forbindelse med oppdrett av fisk kan man i tillegg oppnå en forbedring av miljøkvaliteten i økosystemet. Norge er en av de største produsentene av oppdrettsfisk i verden, allikevel ligger Norge langt bak globalt i IMTA-utviklingen. Bellona er overbevist om at det bare er snakk om tid før IMTA får sitt gjennombrudd også i Norge og mener samtidig det er nødvendig å tenke langsiktig når det gjelder fornybare ressurser, matproduksjon og miljø. For at det skal bli mulig å

dyrke makroalger kommersielt i et IMTA-system kreves større areal. Skal verdiskapingspotensialet i alger realiseres må det gis nødvendig prioritet slik at arealbehovet sikres.

I Norge har vi de siste årene jobbet med å finne løsninger for hvordan man kan øke produksjonen av bærekraftig bruk av alger i Norge. I den forbindelse har vi deltatt på workshops, arrangert konferanse, holdt foredrag for å engasjere fiskeoppdrettere, og etterspurt klare rammebetingelser for slik dyrking i Norge. Bellona er involvert i flere IMTA-prosjekter hvor både FoU miljø, NGOer og næringsaktører samarbeider.

Anmeldelser, høringsprosesser, rapporter og arrangement

- Høringsmøte i Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) med arbeidsgruppen som skal vurdere reglene i akvakulturlovens sanksjonspittel.

- Bidratt til innspill i forbindelse med FKDs arbeid med å utvikle bærekraftskriterier for havbruksnæringen.

- Bellona, Bioforsk og Norges Vel arrangerte en algekonferanse i Bodø 22.-24. mai 2012.

- Vitenskapelig publikasjon: "Biological Traits Analysis in the Study of Pollution Gradients and Ecological Functioning of Marine Soft Bottom Species Assemblages in a Fjord Ecosystem".

Deltakelse i råd, utvalg, organisasjoner og prosjekter

- Styremedlem i Norsk Algeforening
- Styremedlem i Dyrking av alger utenfor Val
- Komitémedlem i den norske speilkomiteen SN/K 278 (fiskeri og akvakultur) til ISO/TC 234 for å bidra til å utvikle standarder innenfor akvakultur.
- Prosjektleder i Ocean Forest Project hvor aktører fra næringslivet og forskningsinstitusjoner arbeider sammen for en mer bærekraftig fremtid i akvakulturnæringen.

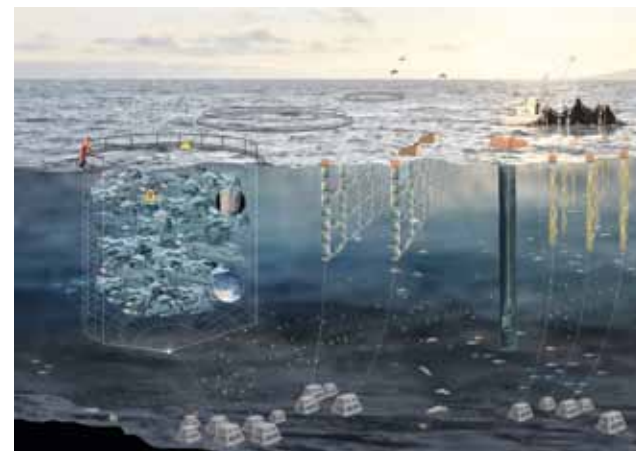
Partner i Sintef sitt treårige Integrated Multitrophic Aquaculture (IMTA) prosjekt "Exploitation of Nutrients from Salmon Aquaculture, EXPLOIT" støttet

av Norges forskningsråd. Bellonas rolle i prosjektet er nettverksoppbygging samt å arrangere workshops

- Partner i prosjektet DYMALYS, Dyrking av alger i Lysefjorden
- Medlem i Tekna Havbruk-gruppen for Østlandet

Foredrag og eksterne presentasjoner

- Algekonferansen i Bodø mai, Ongoing Macroalgae Projects in Norway
- Speilkomiteen til ISO 234, 26. april
- Tekna Havbruk-gruppen Østlandet, muligheter med integrert havbruk
- Forskningsparken, NIVA 12. juni, Integrert Havbruk
- ONS, Stavanger august 2012, Frederic Hauge og Annelise Leonczek: Ocean Forest Project: Et hav av muligheter
- Foredrag og paneldebatt, Nordic Network on Agriculture and Food Ethics, Lofoten august, Aquaculture: need for a paradigm shift?
- Møte med FHL august, Ocean Forest Project
- Møte med Lerøy august, Bellonas arbeid og Ocean Forest Project
- Workshop Trondheim desember, Ocean Forest Project

7. Transport

Utslipp som beveger seg er vanskelige å fange. Derfor kjemper Bellona for bruken av de rene energibærerne og bærekraftig produsert biodrivstoff i transportsektoren.

Elbiler

Bellona har jobbet for gode rammevilkår for nullutslippsbiler siden vi importerte den første elbilen til Norge i 1989. Takket være dagens avgiftsfritak og andre fordeler for nullutslippsbiler og en generell sterk miljødifferensiering av bilavgiftene er Oslo blitt verdens elbilhovedstad og Norge en ledende nasjon på elbiler. En av de store usikkerhetene i markedet de siste årene har vært; hvor lenge varer fordelene? Bellona har tidligere jobbet for et bredt elbilforlik på Stortinget, der alle partiene går med på å frede elbilens fordeler frem til 2020.

I 2012 kom Klimameldingen og den etterfølgende stortingsbehandlingen ga et nytt klimaforlik på Stortinget – og et delvis gjennomslag for Bellona. Nullutslippsbilers avgiftsfritak vil vare frem til 2017, eller til det er 50 000 nullutslippsbiler på veiene.

Dermed er en viktig del av virkemiddelpakken for elbiler sikret for ytterligere en periode, med videre el-satsning i veisektoren.

Bruken av elbiler i privatsegmentet har tatt seg godt opp i Norge de siste par årene. Bellona har nå også begynt å jobbe med hvordan elbiler kan ta markedsandeler også i yrkestransport- og drosjesegmentet. Sammen med Oslo Taxi startet vi sommeren 2012 opp et prosjekt for å se på hva som skal til for at elbiler kan tas i bruk på en lønnsom og effektiv måte også i drosjenæringen. En viktig brikke i dette spillet vil være tilrettelegging av ladeinfrastruktur som passer næringens bruksmønster. En rapport om dette vil ferdigstilles i 2013.

Bilavgifter

Frem til nullutslippsbilene når et fullt gjennomslag i alle segmenter, må de nye bilene som kommer på veiene har en lavest mulig miljøbelastning. Bellona har jobbet for en ytterligere miljødifferensiering av bilavgiftene som fremmer de alternativene med lavest mulig utslipp.

Biodrivstoff

Vi vil i mange år fremover trenge store mengder bærekraftig produsert biodrivstoff for å kutte utslippene spesielt fra tungtransporten, fly og skip. Bærekraftig produsert

biodrivstoff med høy klimaeffekt er mangelvare i dagens marked, samtidig som mye av det biodrivstoffet som produseres i dag ikke er godt i et klima og miljøperspektiv. For å nå målene om en klimanøytral transportsektor jobber Bellona for økt produksjon av biogass, tang- og tare dyrking, Sahara Forest Project og bærekraftskriterier for biomasse på EU-nivå. (se mer om dette under delene om Bellona Europa; fisk- og havbruk og avfall/ biogass).

8. Miljøgifter og ressourceeffektivitet

Miljøgifter og forurensning

Oppfølging av miljøkriminalitet

I 2012 har Bellona engasjert seg spesielt i politi- og påtalemyndighetenes oppfølging av miljøkriminalitet. Bellona sendte i august 2012 et brev til Riksadvokaten hvor vi viste til en serie med anmeldelser av alvorlig forurensningskriminalitet som i praksis ikke etterforskes eller følges opp av påtalemyndighetene på en troverdig måte. Bellona påklaget også, i likhet med Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif), henleggelsen av våre anmeldelser av DVS Norge for ulovlig og uansvarlig håndtering av farlig avfall, samt Statoils ulovlige utslipp av miljøskadelige kjemikalier og oljeforurensning i forbindelse med lekkasjer fra avfallsbrønner på Tordis-feltet. Det er åpenbart at politi- og påtalemyndighetenes oppfølging av miljøkriminalitet blir et sentralt tema for Bellonas arbeid også i 2013.

Oljeholdig avfall fra offshore-næringen

8. juni la Oljeindustriens landsforening (OLF), etter mange utsettelse, frem sin rapport om oljeholdig avfall fra offshoreindustrien. Rapporten kom som et svar på Klifis ønske om at oljeindustrien må ta større ansvar for at farlig avfall som bransjen er opphav til, blir håndtert på en lovlydig og sikker måte. Bellonas gjennomgang av rapporten avdekket en serie med alvorlige feil og mangler, blant annet når det gjelder prognoser for fremtidig avfallsmengder og estimering av tilgjengelig behandlingskapasitet. I tillegg bygde rapporten på svært sprikende datamateriale og overså flere viktige problemstillinger Klif hadde bedt om en utredning av. På dette grunnlag krevde Bellona overfor Klif at OLF måtte utrede saken på nytt. I et brev oversendt 3. oktober ba Klif OLF om en ny rapport hvor disse feilene og manglene er utbedret innen utgangen av året.

U-864

Bellona møtte 27. juni fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen hvor vi presenterte våre anbefalinger til hvordan kvikksølvet i og rundt vraket av ubåten U-864 kan fjernes med minst mulig risiko. Statsråden uttrykte under møtet et

sterkt ønske om å bidra til at kvikksølvlasten på 64 tonn blir hevet, men pekte på viktige risikofaktorer som gjør dette arbeidet vanskelig. Statsråden oppfattet Bellona som en positiv bidragsyter i saken. Som en videre oppfølging møtte Bellona Kystverket som leder arbeidet 21. august, hvor vi ble forelagt planene som håndteringen av ubåten nå skjer etter. Bellona vil også i 2013 fortsette vårt arbeid for å sikre at så mye som mulig av kvikksølvlasten heves før vraket tildekkes, samt være pådriver for at dette skjer raskt.

Avfall og gjenvinning

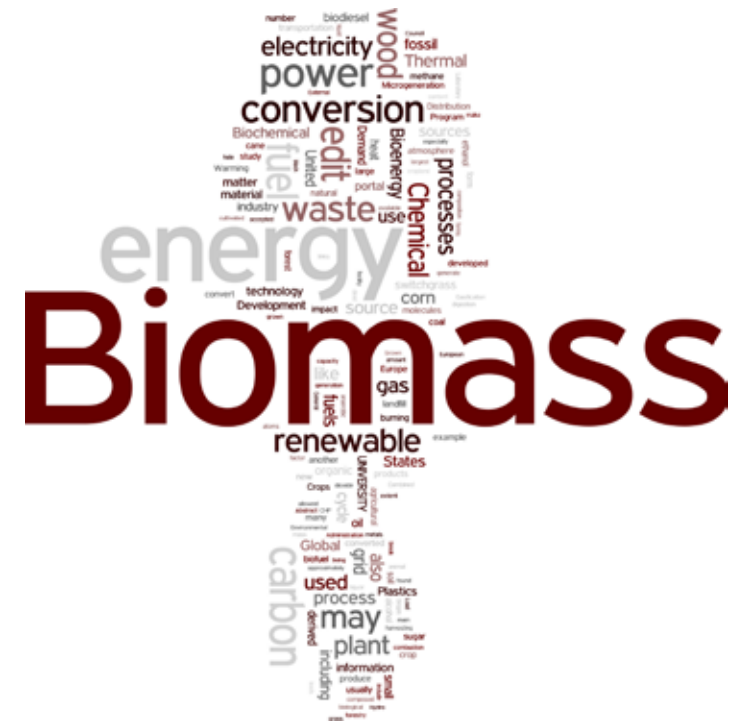
Biogas

I forbindelse med fremlegging av Klimameldingen 25. april ble det kjent at regjeringen har besluttet å utarbeide en nasjonal biogasstrategi, slik Bellona har arbeidet for i flere år. Klif fikk i oppgave å utrede et faglig grunnlag for denne strategien, og Bellona har i samarbeid med Avfall Norge og Bondelaget levert en rekke innspill til dette arbeidet.

Mineralutvinning

Bellona har i 2012 gjennom sitt arbeid mot norsk gruveindustri spesielt fokusert på tilbakefylling og bedre ressursutnyttelse. 27. februar møtte vi statssekretær Rikke Lind i Nærings- og handelsdepartementet (NHD) sammen med øvrige miljøorganisasjoner til en gjennomgang av status for arbeidet med Mineralstrategien som vi presenterte våre innspill til. Bellona deltok i utformingen av miljøkonferansen til Norsk Bergindustri 16. og 17. oktober hvor temaet var beste tilgjengelige miljøteknologi for gruveprosjekter. 1 oktober arrangerte vi et møte i Bellonas Ressursforum hvor temaet var urban mining. Her pekte vi på behovet for en kartlegging av urbane malmressurser på lik linje med kartlegging av geologiske malmressurser som nå pågår i Norge.

Som en del av vårt løpende informasjonsarbeid har Bellona arrangert avfallshelg i samarbeid med Teknisk museum i Oslo, vi har holdt foredrag på Åpen dag på NOAH Langøya og vi har deltatt på debatt om miljøbevegelsens fremtid på Nansenskolen på Lillehammer. Vi har engasjert oss i debatten om riktig bruk av teknologi for sentralsortering av avfall, og vi har arrangert og deltatt på to workshoper om import av deponiavfall til nordiske forbrenningsanlegg i henholdsvis Oslo og Brussel.

9. Atomkraft

I 2012 fantes det omkring 440 atomreaktorer som brukes til sivile formål i til sammen 30 land, i tillegg til rundt 250 forskningsreaktorer i 58 land, og anslagsvis 180 reaktorer på til sammen 140 skip og ubåter. Med atomkraftverk følger ulykkesrisiko, fare for spredning av atomvåpen, skyhøye kostnader og radioaktivt avfall som må lagres trygt i flere hundre tusen år.

Fukushima-ulykken som startet 11. mars 2011 regnes som den mest alvorlige atomulykken på verdensbasis siden Tsjernobyl-ulykken i Ukraina i 1986. Selv i dag, nesten ett år etter ulykken, skjer radioaktive utslipp fra anlegget, og man har ikke full kontroll over de reaktorene som ble mest ødelagt. Ulykken i Japan førte til en omfattende internasjonal debatt om hvor sikker atomkraft er og i hvor stor grad atomkraft skal være en del av den fremtidige energiforsyningen. Denne diskusjonen setter hele atomkraftrenessansen i et nytt og interessant lys. For eksempel har Tyskland i etterkant av Fukushima-ulykken bestemt seg for å fase ut atomkraft innen 2022. Sveits og Belgia har gjort lignende vedtak. Japan har signalisert at de går bort fra sine planer om en vekst i atomkraft fra dagens 30 prosent til over 50 prosent i 2030. Andre land, for eksempel Frankrike, USA, Kina og Storbritannia, har derimot signalisert en fortsatt satsing på atomkraft. Bellona følger kontinuerlig med på utviklingen, og årets hendelser har vist hvor viktig det er at vi fortsetter dette arbeidet. Vi vet ikke hvilke konsekvenser Fukushima-ulykken vil få for utviklingen av atomkraft i verden de neste tiårene, men mye tyder på at ulykken har ført til store endringer i synet på hvilken rolle atomkraft skal spille i fremtidens energiproduksjon.

Bellona startet i januar 2011 et prosjekt som skal se nærmere på konsekvenser av en eventuell storstilt nybygging av atomkraftverk. Ambisjonen er å kartlegge planer og langsiktige strategier for utvikling av atomkraft i våre naboland og finne ut hvilke strategier de forskjellige landene har for å håndtere det radioaktive avfallet og det brukte atombrenselet. Vi vil identifisere ulike utfordringer innen miljø, sikkerhet og økonomi knyttet til økt bruk av

atomkraft og bidra til en balansert debatt om klima-, miljø- og energipolitikk. Vi skal også sørge for politisk press og medieoppmerksomhet rundt problemstillingene, slik at atomavfallet i Norge og våre nærområder behandles på en best mulig måte. I prosjektet er det lagt ned et omfattende arbeid i 2012, og vi har blant annet holdt en rekke foredrag knyttet til denne problemstillingen. I forbindelse med ettårsmarkeringen av katastrofen i Fukushima, hadde Bellona en rekke medieoppslag.

I forbindelse med planleggingen av vår Sellafield-konferanse sommeren 2013, deltok Bellona på et folkemøte om atomkraft på Island i regi av Nordisk Råd. I den forbindelse hadde vi også separate møter med Nordisk Råd om strategien i forbindelse med Sellafield-konferansen.

I begynnelsen av juni 2012 arrangerte Bellona i samarbeid med organisasjonen Lofoten mot Sellafield og eierne av Sellafield, en konferanse i Sellafield. På konferansen deltok blant andre politisk ledelse i det norske Miljøverndepartementet, politikere fra Norge og Nordisk råd, samt eksperter fra Miljøverndepartementet og Statens Strålevern. Fra britisk side stilte eieren av Sellafield, Sellafield Ltd, og en rekke representanter fra britiske myndigheter. Som en del av konferansen ble det også arrangert et besøk inn på Sellafield-anlegget.

10. Miljøpatruljen

Miljøpatruljen hadde mange saker også i 2012. En av de graverende sakene Bellona var engasjert i var klorutslippet i Akerselva i mars 2011. Saken ble anmeldt av Bellona umiddelbart. Statsadvokaten reagerte med en historisk høy bot til Vann- og avløpsetaten i Oslo Kommune på 4 millioner kroner. På toppen av det ble de idømt å betale erstatning til Oslomarkas Fiskeadministrasjon og inndragning av 700 000,- kroner i overskudd. Det triste i saken er at kommunen ved Miljøbyråd Ola Elvestuen vegrer seg for å godta forelegget og krever nedsatt bot og erstatning. Her bruker kommunen kommuneadvokaten til å skrive et forsvarsskrift og en ansvarsfraskrivelse som ikke er en offentlig myndighet verdig. Det gir også signaler om at lovverket som er laget for å beskytte om naturødeleggelser ikke blir respektert. Saken er nå hos Oslo Politikammer for behandling. De kan velge å stå ved sitt opprinnelige forelegg eller sende saken til domstolene. Det burde være unødvendig å belaste rettsvesenet med en sak med så åpenbart skyldig aktør og en elv uten fisk som konsekvens. Bellona gjennomførte et informasjonsmøte med finanskomiteen i Oslo kommune for å orientere om saken og hvorfor vi mener det er viktig at Oslo kommune aksepterer forelegget og betingelsene knyttet til saken. Vi opplevde forståelse for våre synspunkt i saken men Finanskomiteen har ikke siste ord i denne saken.

I juni var Bellona-båten Kallinika på tokt i Rogaland og vi møtte våre partnere i det norsk-islandske samarbeidsprosjektet "Hybridelektrisk fremdrift for mindre skip". Vi fikk også tatt en prøvetur med "Restaurasjonen", en replika av Emigrantsskipet som tok 52 utvandrere over til Amerika i 1825. Båten har montert elektriske fremdriftsmotorer, en batteripakke og dieselgeneratorer. Dette gjør at båten kan bruke strøm fra batteribanken så lenge det er mulig og at man har dieselgenerator i reserve på lengre sterkninger. Dette var en lydløs og utslippsfri opplevelse!

Miljøpatruljens hovedfokus i 2012 var oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja. Vi besøkte fiskere, fiskebruk og andre som er opptatt av å beskytte miljøet mot oljeboring og

dermed forsvare næringer som fiskeri, oppdrett og turisme. Oljedirektoratet gjennomførte et omfattende seismikktokt langs hele Helgelandskysten. Under vårt besøk i Henningsvær besøkte vi Heike Vester, som er ekspert på hval. Hun bruker undervannsmikrofoner for å lokalisere og identifisere hvalarter i Vestfjorden. I dagene før seismikkskytingen skjedde oppholdt ni forskjellige hvalarter seg i Vestfjorden. Dagen etter at seismikkskytingen startet var alle rømt. Noen spekkhuggere hadde rømt inn i Austnesfjorden ved Svolvær. Ellers var alle rømt til havs. Dette er en indikasjon på hvor stor innvirkning seismikkaktiviteten har på hvalartene i norske farvann. Yttersiden av Lofoten og Vesterålen er beiteområde for en rekke hvalarter, både vågehval som vi beskatter og storhval som finnhval, seiwhval og spermasethval. Med oljeaktivitet her vil det være behov for stadig ny seismikkdata for å oppdatere reservoarsituasjonen. Med stadige forstyrrelser er det fare for at hvalartene endrer vandringsmønster, samt redusert overlevelse av ungdyr – en belastning som kommer på toppen av miljøbelastningen vi allerede påfører hvalene gjennom miljøgifter, skipstrafikk, militær sonarbruk osv.

For å sette fokus på at teknologien som trengs for å løse klimautfordringene allerede er her og at hovedutfordringen nå er å ta den i bruk, kjørte Bellona sin elektriske Tesla Roadster fra Oslo til Lofoten i månedsskiftet juni/juli 2012. Underveis hadde vi møter med bedrifter, ordførere og møtte mange privatpersoner. På agendaen sto bl.a. behovet for ladeinfrastruktur og andre miljøspørsmål.

Shipping

Landstrøm

Bellona har alltid, med utgangspunkt i Norge, sett viktigheten av å gjøre sjøtransport og maritime aktiviteter mer miljøvennlige. I 2011 fikk vi det første kommersielle høyspent landstrømsanlegget på Hjortneskaia i Oslo i drift. Det innebærer at Kielfergene til Color Line kan stanse dieselaggregatene når de ligger til kai. Dette tiltaket alene reduserer utslippet til Oslolufta tilsvarende 1700 personbiler. På et seminar om bord i Color Magic kunne Bellona offentliggjøre at en felles internasjonal standard for landstrøm til skip vil være vedtatt i mai 2012. Dette har lenge vært det største hinderet for å bygge landstrømsstilbud

til skip i havn. Bellona har derfor bistått komiteen som har utarbeidet standarden blant annet ved å avvikle arbeidsmøter i våre lokaler. Standarden er unik fordi den forener tre standardiseringsorganisasjoner og gjør den til en ekte internasjonal standard. De tre organisasjonene er ISO (International Standardization Organization), IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) og IEC (International Electrotechnical Commission). I Klimakur 2020 er landstrøm et viktig tiltak for å nå våre nasjonale klimamål. Alle de store havnene jobber nå med planer for hvordan de skal tilby strøm til skip i havn.

Hybridelektrisk fremdrift på skip

Drømmen vår er å kunne kjøre Kallinika på fornybar elektrisitet ladet fra land. I kombinasjon med seil og dieselgeneratorer vil vi ha stor rekkevidde og lave utslipp. For Bellona er det å vise frem konkrete løsninger viktig. Å kunne bruke Kallinika til å demonstrere hvor overlegen teknologi dette er i forhold til konvensjonelle løsninger med dieselmotorer koblet direkte til propellen. Gjennom søknader i NORA-fondet, Transnova og islandske myndigheter startet vi forprosjektet allerede i juli 2012.

Gjennom arbeidet med å utrede mulig utstyr og løsninger har vi funnet at det er et stort potensiale for mer optimal og effektiv utnyttelse av energi til fremdrift. Under seil vil propellen fungere som en "vindmølle" og lade strøm inn på batteriene.

Forprosjektrapporten er planlagt ferdig i løpet av april 2013 og har allerede funnet flere muligheter for å forbedre system og energieffektivitet blant annet ved å bruke lavere turtall og høyere dreiemoment fra dieselaggregatet. Også i kontroll og styring av systemet er det rom for bedre systemer for å kunne operere båten optimalt. Overskuddsvarmen fra dieselaggregatene har også stort potensiale for å utnyttes bedre til andre varmebehov ombord.

Den videre planen er å gjennomføre fase II i prosjektet som innebærer installasjon av batterier, elektriske motorer og system som trengs på Bellonas båt Kallinika og våre islandske partnere sin båt Opal. Dette blir et banebrytende fremdriftskonsept som også gjør at man har mulighet til å

lade batteribanken fra propellen som blir dratt rundt under seiling.

Norsk maritim næring vokser, er verdensledende på mange felt og gjør stadige fremskritt for å konstruere sikrere og mer miljøvennlige skip. Mye av grunnen er ordretilgangen til offshoreflåten som har stor vekst som følge av høy aktivitet blant annet på norsk sokkel. Sjøtransporten langs norskekysten, derimot, er en næring med gamle skip, små rederier og lite konkurransedyktighet overfor veitransporten. Også bygging av fiskebåter lider under det store trykket fra oljenæringen. Vi risikerer å miste kompetanse til Øst-Europa og Tyrkia fordi våre verft prioriterer å levere til oljeindustrien.

Nærskipsfart

Bellona jobber for at norske maritime næringer – både verft, leverandører og rederier – skal gjøre nærskipsfarten konkurransedyktig og til et miljøvennlig alternativ til landtransport. For å komme dit må myndighetene tørre å prioritere den norske sjøtransporten. Vi trenger å fornye flåten av kystfraktfartøyer, vi trenger havner som gjør det mulig å håndtere gods effektivt mellom skip, bane og bil. Alle er enige om at vi ikke vil ha mer trailertrafikk på veiene. Bellona gjør noe med det. Måten skatter og avgifter fungerer på virker konkurransevridende. Å frakte gods sjøveien er mer energieffektivt enn landeveien, men dagens skatter og avgifter motiverer ikke aktørene til å ta de riktige valgene. Maritim næring har vært viktig for Norge i 1000 år. Når oljealderen er over skal det fremdeles bygges og drives skip. Bellona jobber hardt for at vi ikke skal kaste bort denne enestående kompetansen til kun å brukes i oljesektoren. Bruk av LNG som energi for nærskipsflåten er et av virkemidlene. Dette er en av veiene til fornybarsamfunnet. Bio-LNG vil være et alternativ til biodiesel både på grunn av lavere klimagassutslipp og fordi Nox- og partikkelutslippene blir eliminert.

Losloven

Skipssikkerhet og oljevernberedskap er viktig for forvaltningen av norskekysten. Det har vært mye diskusjon rundt bruk av los på norske og utenlandske skip i norske farvann. Det er nedsatt et utvalg som skal utrede spørsmålet og komme med anbefalinger til Fiskeri- og

Kystdepartementet, som har ansvaret. Bellona har deltatt i høringer og gitt sine råd og forslag til Losutvalget. Skal sjøtransport på norskekysten bli et miljøvennlig alternativ trengs kompetente sjøfolk som kjenner farvannet og som sørger for å gjøre dette trygt både i storm og stille sjø, vinter som sommer. Alle kjenner de fatale effektene av feilnavigering på norskekysten. Losen er den mest effektive, billigste og tryggeste måten å gjennomføre det på. Losutvalget skal levere sin innstilling i løpet av våren 2013.

Reduserte utslipp gjennom rene skrog og propeller

Bellona har i 2012 fortsatt samarbeidet med Jotun for å etablere en åpen og etterrettelig standard for effekten av rengjøring og vedlikehold av skrog og propeller. Markedet kjennetegnes i dag av aktører som overbyr hverandre med forsikringer om hvordan deres produkter skal lede til betydelig redusert drivstofforbruk. En åpen standard vil sikre et marked der både tilbydere og kjøpere kan gjøre veldokumenterte valg. I februar presenterte Bellona en skisse for en slik standard i plenum og under en side-event til IMOs miljøkomité. Presentasjonen fikk umiddelbart støtte fra flere tunge sjøfartsnasjoner og ikke minst den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO). Det forventes at en ISO-standard kan være på plass innen 2015. Samtidig vil arbeidet lede til omstilling før 2015. Bellona deltok også høsten 2012 på et seminar om energieffektiv drift av skip i Brussel.

Opphugging av skip på Asias strender

Bellona var med å stifte The NGO Shipbreaking Platform i 2005. Vi har arbeidet spesielt med kampanjen “Off the Beach” som skal få en slutt på opphuggingen av skip på strender i Bangladesh, Pakistan og India. Opphugging på strendene er skadelig for livet i havet og for arbeiderne som jobber uten verneutstyr og opplæring. Samtidig blir miljøgifter som asbest, oljerester og tungmetaller behandlet uforsvarlig. Det ble i 2012 opphugget totalt 822 antall skip på strendene, hvorav 37 var norske.

Vi støtter opp om redere som velger forsvarlig opphugging i tørrdock. Bellona har satt kritisk søkelys på NORADs prosjekt knyttet til skipsopphuggingen i Bangladesh. I 2012 gjorde også NGO plattformen en betydelig innsats for å sikre et strengt nytt regelverk i EU som vil forhindre EU-flaggede skip

å bli hugget opp på strendene.

Bruk av tungolje

Bellona følger med på utfasingen av tungolje fra skipsfarten. Vi deltok på Bunkerworld 2012 som ble avholdt i Oslo i april. Det er stor frustrasjon blant rederne fordi bunkerbransjen leverer dårlige produkter som leder til sterk slitasje på motoren og i verste fall motorhavari. Etterspørselen etter lavsvovlig olje er økende, og det ser ut til at spesielt de lavsvovlige produktene nå fortynnes med flytende industriavfall. Dette er et paradoks.

Bellonas øvrige arbeid i IMO

Bellona var en av 8 stiftere av Clean Shipping Coalition i 2010. Denne koalisjonen setter søkelys på alle miljøaspekter knyttet til maritim transport. Det dreier seg om tiltak for å redusere utslipp av nitrogenoksyder, svoveloksyd, sot og da særlig innenfor spesielt sårbare områder med utslippskontroll og Arktis. Bellona følger blant annet etablering av ny polarkode, utfasing av tungolje og tiltak for å redusere klimagassutslippene. Utslipp av sot i polare strøk er en meget potent klimadriver fordi snø og is dekket med sort karbon vil smelte raskere. Utslipp av tungolje i Arktis vil være meget skadelig for marint liv og krevende å samle opp i fjernliggende farvann med kulde, mørke, havis og stormer.

Strategisk Råd – Marut

Bellona sitter i Strategisk Råd som er utnevnt av nærings- og handelsministeren for å komme med råd om maritim næring til regjeringen. Her sitter ledende representanter for både næring og forvaltning og er en viktig kanal for å formidle våre synspunkter, strategier og veivalg. Frederic Hauge holdt innlegg på innspillskonferansen Nærings- og handelsdepartementet arrangerte i forbindelse med arbeidet med “Stø kurs” som er regjeringens strategi for miljøvennlig vekst i maritime næringer.

11. Kommunikasjonsarbeid

Bellona var også i 2012 en av de frivillige organisasjonene i Norge med mest medieomtale. Bellona oppnådde alt fra 200 til 950 medieoppslag i årets ulike måneder.

Bellona-leder Frederic Hauge sto for om lag halvparten av de norske mediasakene, men det som var svært gledelig i 2012 var en økt etterspørsel fra en rekke av Bellonas fagmedarbeidere innen fornybar energi, energieffektivisering, avfallshåndtering, shipping, olje og gass, karbonfangst- og lagring samt internasjonalt miljø- og klimaarbeid i Russland, EU og USA.

Å opplyse om klima- og miljøspørsmål er en av Bellonas aller viktigste samfunns oppgaver. For Bellona er det viktig å være klare og tydelig på både på hva vi er motstandere av og hva vi er tilhengere av.

Det er sentralt for vårt påvirkningsarbeid at både beslutningstakere innen politikk og næringsliv og folk flest er godt informert, og får sentral kunnskap via media og via Bellonas nettsider. For Bellona er det også viktig å jobbe godt med journalister i en rekke medier. Bellonas kommunikasjonsavdeling er daglig i kontakt med en rekke journalister i store, nasjonale medier.

Bellona foretok et viktig strategisk veivalg i 2012. Vi ønsket om å sette et større fokus på dialog med journalister, og jobbe frem egne saker. Dette er et langsiktig arbeid som vi forventer vil styrke Bellonas posisjon, særlig med tanke på relasjonsbygging til en yngre gruppe journalister. Dette systematiske arbeidet førte til noe færre nettsaker på Bellonas norske nettsider i 2012 sammenlignet med årene før, men vi hadde desto flere opptredener på tv og radio sammenlignet med 2011.

Den russiske webutgaven har i 2012 befestet sin posisjon som en ledende og uavhengig nyhetskilde for russere som er opptatt av god og etterrettelig miljøinformasjon. Bellonas russiske nettsider fokusere på atomutfordringer og miljørettighetsspørsmål. Bellonas engelske web styres av den eminente redaktøren Charles Digges som primært

fokuserer på arbeidet Bellona gjør i Russland og opp mot de internasjonale klimaforhandlingene. Den engelskspråklige kommunikasjonen rundt Bellonas arbeid i EU styres på våre engelske nettsider fra våre dyktige medarbeidere på Bellona Europa i Brussel.

Bredden i Bellonas kommunikasjon er en av våre store styrker. Året 2012 startet bokstavelig talt med et smell med politisk og miljøfaglig oppfølging av ubåtbrannen i Murmansk romjulen 2011. Bellona dominerte nyhetsbildet både nasjonalt og regionalt i vår nordligste landsdel gjennom å påpeke manglende informasjon fra russiske myndigheter om brannen på atomubåt i Murmansk havn. Også på norsk side var informasjonen for dårlig. Dette skapte frykt blant lokalbefolkningen på begge sider av grensen. NRK var det mediet vi var i mest dialog med knyttet til denne saken, men også store regionale medier etterspurte Bellonas kompetanse knyttet til atomutfordringene i Nordvest-Russland.

I januar ble Bellonas kommunikasjonssjef invitert til den store mediedagen på journalisthøgskolen i Volda. Her holdt han foredrag for rundt 150 ivrige journaliststudenter om strategivalg i Bellonas nasjonale og internasjonale kommunikasjonsarbeid knyttet til en rekke miljø og klimasaker.

I februar lanserte vi for første gang de ambisiøse ørkenplanene til Sahara Forest Project i Qatar. Sahara Forest Project sin samarbeidsavtale med Yara International ble inngått mens Qatars stats- og utenriksminister sjeik Hamad Bin Jassim Jabr Al-Thani gjestet Norge for møter med statsminister Jens Stoltenberg og utenriksminister Jonas Gahr Støre. Samarbeidsavtalen ble signert i statsministerboligen med samtlige ministre til stede. Dette førte til flere hundre oppslag i norske medier, med Aftenposten, VG og TV2 som de vi særskilt ønsker å trekke frem.

Signeringen skjedde for øvrig kort tid etter en frisk ordveksling i flere medier mellom olje- og energiminister Ola Borten Moe og Bellonas leder Frederic Hauge. Debattendrede seg om EUs nye regelverk for sikkerhet på sokkel, og hvorvidt Norge ville bli forpliktet til det nye regelverket. Bellona har gjennom flere år drevet lobby for å

få et slikt felleseuropeisk sikkerhetsregelverk på plass, men har møtt motstand fra en rekke norske oljepolitikere og sentrale aktører i norsk oljeindustri.

Mars skulle vise seg å bli den travleste mediemåned i 2012, både nasjonalt og internasjonalt. Her drev vi et iherdig påvirkningsarbeid i forkant av regjeringens klimamelding, og vi fikk se en stor gasslekkasje på Elgin-feltet i Nordsjøen. Dette ble toppnyhet i en rekke nasjonale og internasjonale medier. BBC både i England og Skottland ville ha Bellona-leder Frederic Hauge som gjest. Vi overførte liveintervju via Skype fra kontoret i Oslo til NBC News i USA. En rekke internasjonale aviser som Le Monde, Financial Times, The Guardian og nyhetsbyrået Reuters ønsket å få informasjon basert på Bellonas lange erfaring med å kommentere slike gasslekkasjer fra et miljø- og sikkerhetsfaglig fokus. Vårt kontor i Brussel sto stand-by og hjalp oss med uvurderlig informasjon via deres omfattende europeiske nettverk knyttet til olje- og gassindustrien på kontinentet, slik at vi fikk ut sentral informasjon før en rekke større medier. Dette var Bellonas kommunikasjonsarbeid på sitt aller ypperste.

Mars måned bød også på en rekke saker knyttet til olje i nord.

I april var det et stort klimafokus. Her diskuterte vi mangler og styrker ved den rødgrønne regjeringens klimaplan, og vi var på vårt beste ved å kommunisere rammevilkår både for fornybar energi og energieffektivisering her til lands. Internasjonalt la vi vekt på karbongangst- og lagring samt oppfølging av debatten om de kommende EU-reglene om sikkerhet på sokkelen.

Saken «10 styrker og 10 svakheter ved Regjeringens klimaplan» i april var for øvrig en av de mest leste sakene på Bellonas nettsider i hele 2012.

I mai 2012 hadde vi et stort fokus på lanseringen av applikasjonen «Lag din egen klimaplan» for mobiler og nettbrett. Vi lanserte denne på VG Nett med brask og bram den 24.mai, samme dag som Bellonas store årskonferanse som samlet over 250 mennesker i Bellonas brede nettverk innen politikk, næringsliv, akademia og media. Applikasjonen var rettet mot folk flest, og vi anbefalte nordmenn til å lage

sin egen klimaplan og føre sin egen klimapolitikk. Appen møtte stor interesse, og vant 2.plass i en større internasjonal konkurranse for «verdens beste klima-apper» i regi av Verdensbanken.

I mai rullet diskusjonene om klimameldingen og offshore sikkerhet videre. Bellona var fremtredende i begge rullende mediasaker. Vi hadde også noen solide klimadebatter med LO-leder Roar Flåthen i flere medier. Alger var også på menyen i mai måned, i tillegg til et stort fokus på avfallshåndtering på Østlandet.

I juni deltok Bellona-leder Frederic Hauge og Kommunikasjonssjef Magnus Borgen på Rio+20 i Rio de Janeiro, FNs egen 20 årsmarkering etter den aller første runden med klimaforhandlinger i 1992. Frederic Hauge var en ettertraktet kommentator både i NRK, TV2, VG, Dagens Næringsliv, NTB og Aftenposten. Hauge besøkte Rio også i 1992, og mange norske medier så det som naturlig å få hans kommentarer om utviklingen de siste 20 årene.

Sommeren ble brukt til å planlegge den store oljemessen ONS i Stavanger i august, et arbeid som førte til at august ble en av de beste mediemånedene i 2012. Tradisjonen tro jobbet vi for å prege mediebildet dagen ONS startet, og vår rådgiver Karl Kristensen bidro med en Bellona-kronikk knyttet til avfallsproblematikken i oljebransjen på kronikkplass i Stavanger Aftenblad samme dag som konferansen åpnet. Aftenbladets kronikk og dekning av dette ble den store snakkisen på den store oljemessens første dag. På Bellonas seminar første dag av ONS lanserte vi vårt banebrytende spennende algeforskningsarbeid.

Olje- og energiminister Ola Borten Moe sa senere på ONS at Norge skulle drive oljeboring på Nordpolen om nødvendig, noe som Bellona naturlig nok reagerte på. Bellonas reaksjoner i en rekke medier førte til at statsminister Jens Stoltenberg måtte ut og korrigere inntrykket Borten Moe hadde gitt forsamlingen på ONS, ved å presisere at dette ikke var den rødgrønne regjeringens politikk.

I september var Bellonas kommunikasjonsavdeling sentrale bak kampanjen «Ja til det Store Strømkuttet» som ble rullet ut i slutten av måneden. Kampanjen, som var et samarbeid

mellom Bellona, Siemens og Oslo kommune, var en del av det større samarbeidet knyttet til smartere energibruk i hovedstaden. Gjennom å opprette et valgkampkontor i Oslo sentrum der et team på seks unge mennesker ringte rundt til virksomheter både innen næringsliv, organisasjonsliv, kulturliv og idretten i Oslo som ønsket å effektivisere sin energibruk. Totalt fikk vi med oss beslutningstakere i over 200 store virksomheter i hovedstaden til å bli med på et opprop om smartere energibruk. Bellona sørget for at miljøvernminister Bård Vegar Solhjell (SV) åpnet kampanjen og byrådsleder Stian Berger Røsland (H) lukket kampanjen 12 dager senere. Miljø- og samferdselskomiteen i Oslo kommune besøkte også kampanjekontoret, og Vålerenga Fotball fikk æren av å være virksomhet nummer 200 som signerte oppropet.

I oktober var fremleggingen av statsbudsjettet den største hendelsen i det politiske Norge. Bellona kritiserte regjeringen for manglende bevilgninger til blant annet energisparing, miljøvennlige transportløsninger og Petroleumstilsynet, og omtalte den rødgrønne perioden som "åtte tapte år for klimaet".

Denne måneden var også preget av debatten om de grønne sertifikatene. Bellona deltok ved å påpeke nødvendigheten av å øke lønnsomheten til fornybar energi.

Fokuset på sikkerhet på norsk sokkel fortsatte i november, da mer enn 300 ble evakuert etter at en boligplattform på Njord-feltet begynte å krenge. Bellona kritiserte Petroleumstilsynet i en rekke medier for å ha gitt plattformen tillatelse til drift.

I november trådte også Russlands såkalte "NGO-lov" i kraft. I en rekke aviser kommenterte Bellona loven, som miljøstiftelsen mener er en trussel mot demokratiet og sivilsamfunnet.

Helt i slutten av måneden kunne Sahara Forest Project for første gang ha omvisninger på pilotanlegget i ørkenen i Qatar. Prosjektet fikk stor oppmerksomhet i norske og internasjonale medier.

Klimatoppmøtet i Doha ble holdt i slutten av november og begynnelsen av desember. I forkant av møtet ble

det avdekket at mange klimakvoter ikke gir de ønskede miljøeffektene. Bellona kritiserte den norske regjeringen for å ha satset på kvotekjøp i stedet for å kutte egne, hjemlige utslipp. "Norge må trekke seg fra klimaskuespillet", sa Frederic Hauge til NTB.

Etter mange dager med stillestående forhandlinger, endte toppmøtet med en forlengelse av Kyoto-avtalen til 2020. Frederic Hauge ga skryt til miljøvernminister Bård Vegar Solhjell, som ifølge Hauge hadde vist en offensiv tilnærming og "leverte på overtid". Bellona-lederen var imidlertid langt fra fornøyd med innsatsen som verdens toppolitikere samlet sett viste på møtet, og karakteriserte konferansen som "et dysfunksjonelt borettslag".

Avslutningen av arbeidsåret 2012 ble også preget av en mer nær og lokal miljøsak: Et stort dieselutslipp havnet i Akerselva i Oslo, noe Bellona så på som en trussel mot livet i vannet.

12. Bellona Europa

Første halvår handlet særlig om Joint Taskforce Bio-CCS, ZEP-sekretariatet, ZEP Working Group Market Economics (CCS-incentiver) og Kommisjonens forslag til ny forordning for sikkerhet i offshore-sektoren. I tillegg ble en del tid brukt på veikartene for Ungarn og Romania, som ble publisert i løpet av våren. Oppfølgingen av det rumenske veikartet strakk seg inn i høsthalvåret; budskapet i veikartet om Romanias muligheter for å gå karbon-negativt passet veldig godt sammen med Bio-CCS-rapporten som ble publisert som en del av det offisielle programmet på EUs uke for bærekraftig energi (EU SEW) i juni. Det var forøvrig første gang CCS fikk en arena på EU SEW. Bellona Europa fortsatte arbeidet med å fremme bærekraftige biodrivstoff i EBTP og deltok i opprettelsen av det Cambridge-ledete initiativet Biofuels Done Well (BDW) 6. juli. Forøvrig var Bellona Europa sterkt involvert i arbeidet med ZEPs nye rapport om markedsincentiver for CCS, som ble publisert sommeren 2012.

Prosjekt 1110: BEST

Generelt

Vårt BEST-team jobber med å kartlegge forskjellige lands potensial for å kutte sine CO₂-utslipp fram mot 2050 – i form av det vi kaller CCS-veikart.

Utformingen av BEST+ (2012-2014) for søknadene til OED og MD tok mye tid i 2012, samt CLIMIT-søknaden som ble levert i februar og utarbeidet forslag til partnerskap med det rumenske demonstrasjonsprosjektet Getica.

- Eivind holdt foredrag om
- Gass-CCS på en høring organisert av MEP Chris Davies, 25. januar
- Jonas holdt foredrag
- Om CCS på Bulgarias nasjonale høring av landets klimaplan 26. mars
- Om industri- og Bio-CCS på vitenskapelig Workshop i

Berlin 5. juni

- om CCS for Scottish Enterprise og Scotland Europas representanter 28. juni
 - om industri- og bio-CCS på CATO2 ekspertmøtet i Schiedam, Nederland 25. september
 - om CCS ifm skyggegruppemøter i Oslo i hhv. mai og november 2012
 - om Border Carbon Adjustments og relevansen for CCS i industrier utenfor kraftsektoren (eks. stål, sement) på klimatoppmøtet i Doha, Qatar i desember
 - om CCS i industrier utenfor kraftsektoren på Antwerpen havns CCUS advisory group-møte 19. desember
- BEST Steering Group møttes i Bellona Europas lokaler 26. april for en statusoppdatering. Bellona Europas direktør Jonas Helseth ble invitert som panelleder for panelet om karbonnegative løsninger på verdens største CCS-konferanse, GHGT11 i Kyoto, Japan i november, en tydelig anerkjennelse for Miljøstiftelsen Bellonas mangeårige rolle i arbeidet med å fremme CCS.

Prosjekt 1120: ZEP

Bellona Europas aktivitet i ZEP var svært høy i 2012. I ZEPs reviderte strategi vedtatt i desember 2011 ble det besluttet at en «Temporary Working Group Market Economics» skulle opprettes for å komme med anbefalinger til CCS-incentiver i EU. Representanter fra Bellona Europa har deltatt i gruppa på vegne av NGOene i ZEP. Et utkast til rapport ble lagt frem for ZEP Advisory Council 13. mars og fikk god mottakelse, men skriftlige innspill i etterkant har utløst nye forhandlingsrunder som ble avsluttet først mai/juni. Rapporten ble publisert sommeren 2012. Bellona Europa ville gjerne sett en mer ambisiøs rapport med tydelig retning, men gitt den store uenigheten var dette det best mulige resultatet på tidspunktet. TWG ME har siden blitt gjenåpnet for å arbeide med en snarlig revisjon av anbefalingene i rapporten, et arbeid som fremdeles pågår for fullt i skrivende stund.

Task Force Policy & Regulation, avholdt tre møter i løpet

av 2012, med fokus på den kommende revisjonen av CO₂-lagringsdirektivet, implementeringen av eksisterende direktiv i medlemslandene, den kommende CCS Communication og definisjonen av «CCS Ready».

ZEP Advisory Council (AC) og Co-ordination Group (CG) har som vanlig avholdt fire møter i løpet av året; høydepunktet for Bellona Europa var godkjenningen av Bio-CCS-rapporten på AC i juni, og mandatet for den nye arbeidsgruppen om industri-CCS vedtatt dels i juni og dels i september.

Bellona deltok på møtet i Taskforce Technology (TFT) i Roma 31. januar, der det ble besluttet å opprette en ny arbeidsgruppe for Other Industries, altså CCS i andre industrisektorer enn kraftproduksjon. Bellona Europa har i 2012 ledet denne gruppen sammen med Tore Torp fra Statoils Forskningscenter. Gruppen ble konstituert på neste TFT-møte 20. mars i Brussel, og hadde ytterligere fire møter i løpet av året, to av dem i forbindelse med ZEP TFT i hhv. Erlangen, Tyskland (Siemens' hovedkvarter) og Amsterdam. Gruppen har lyktes i å involvere en rekke aktører, deriblant viktige representanter fra ulike industrier utenfor ZEP som stål, sement og petroleumsraffinerier. Arbeidet fortsetter inn i 2013 i samarbeid med IEA som arbeider med en rapport til Clean Energy Ministerial i New Delhi, India på dette temaet. Forhandlinger med Kommisjonen og internt i ZEP om Bellona Europas kandidatur for overtakelse av ZEP-sekretariatet er forklart nedenfor under prosjekt 5000 (administrasjon).

Prosjekt 1125: EU Energy Roadmap 2050

Bellona Europa har vært involvert i flere ulike prosesser som i bred forstand er en oppfølging av Kommisjonens Energy Roadmap 2050:

- Innspill (sammen med Oslo) til Kommisjonens høring om fornybar energistrategi for 2030
- Deltakelse i møter for utformingen av GE/Shell/ECF-initiativet «RES-gas partnership» (denne deltakelsen ble avsluttet i mars etter beskjed fra Oslo)
- Uformelle diskusjoner med Kommisjonen og andre NGOer om muligheten for nasjonale utslippsintensitetsmål for kraftsektoren for 2030, som en erstatning for rene fornybar energimål
- Deltakelse i CEPS Task Force on ETS reform

Prosjekt 2910: Offshore

Bellona Europa arrangerte sammen med MEP Satu Hassi en høring i Europaparlamentet. «Vulnerable Arctic», om olje og gass i Arktis 1. februar. Dette hadde en viss overlapping med Kommisjonens foreslåtte forordning om sikkerhet offshore; dagen før – 31. januar – var Frederic representanten for den europeiske miljøbevegelsen i panelet på Kommisjonens “stakeholder-møte” Bellona Europas arbeid på dette temaet ble vesentlig styrket i 2012 og vi har fungert som koordinator for en allianse av Seas at Risk, Oceana, ClientEarth og Greenpeace i påvirkningsarbeidet overfor EU-institusjonene. Arbeidet ble noe utsatt pga. uklarhet i Europaparlamentet om hvilken komité som ville ha hovedansvar for forslaget (dette ble bestemt først i midten av april), men alliansen bygget i løpet av året opp et kvalitetssikret sett med endringsforslag.

I løpet av høsten skrev Bellona sammen med Oceana nok et generelt posisjonspapir som ble sendt til permanente representasjoner, DG ENER og sekretariatet til Rådet, og et dokument med endringsforslag som ble sendt til de samme aktørene i tillegg til Europaparlamentet. Man har også avholdt en rekke møter med assistenter til Europaparlamentarikere (MEPs) for å påvirke behandlingen av saken i Parlamentet på nyåret 2013. Et generalt aktivt arbeid overfor EUs besluttsende organ, samt arbeid overfor pressen i Norge og internasjonalt har bidratt til oppmerksomhet både rundt saken og forslaget til EU-lovgivning.

Prosjekt 1134: CCS-Roadmap for Romania

Bio-CCS utgjør en viktig del av konklusjonene i dette veikartet, men CCS for andre industrier er også et prioritert arbeidsfelt. Bellona Europa presenterte det rumenske CCS-veikartet på det rumenske kultursentret i Brussel, 17. januar, det ble deretter presentert forregjeringsrepresentanter, pressekorps og industri-/forskningsmiljøer i Budapest 6. september som en del av en europeisk høynivådelegasjon (ZEP, GCCSI m.fl.) for bl.a. å støtte Getica CCS-prosjektets

NER300-søknad.

Prosjekt 1150/70: BioCCS/JTF

JTF Bio-CCS har hatt full fokus på å få ferdig sin første rapport, etter at Kommisjonen i forbindelse med ZEP AC ba om at en rapport kunne presenteres på EUs bærekraftig energi-uke (EU SEW) 19. juni. På det siste møtet i april kom gruppen til enighet om innholdet i rapporten, som etter noe redigering ble sendt til godkjenning hos hhv. EBTP og ZEP. Rapporten ble godkjent av EBTP i slutten av mai og ZEP i begynnelsen av juni, akkurat i tide for trykking og publisering på EU SEW, som en del av Europakommisjonens offisielle program. Eventet ble en stor suksess med overfylt rom og en masse spørsmål fra industri, forskere og presse. I løpet av sommeren ble rapporten delvis eller helhetlig gjenoptrykt av ulike vitenskapelige tidsskrift verden over, og interessen har vært jevn siden. Rapporten førte også til at Bellona Europa ble invitert til den toårige CCS-konferansen GHGT11 i Kyoto, Japan som panelleder i sesjonen om karbonnegative løsninger, en stor anerkjennelse av dette arbeidet.

JTF Bio-CCS bestemte seg etter rapportlanseringen for å ta en velfortjent pause i andre halvår av 2012, før arbeidet ble gjenopptatt på nyåret 2013.

Fra og med april ble prosjekt 1170 (JTF Bio-CCS) en underdel av prosjekt 1160 (se under) for å tydeliggjøre funding/tilknytning.

- Jonas lanserte Bio-CCS-rapporten som en del av det offisielle programmet for EU Sustainable Energy Week 2012 19. juni
- Jonas presenterte Bio-CCS-rapporten (samt Annelises Ocean Forest Project) i Plymouth på konferansen Oceans of Potential
- Jonas presenterte Bio-CCS-rapporten på ZEP General Assembly 2. oktober og deltok i paneldiskusjon i etterkant
- Rapporten ble presentert av Jonas i en rekke andre fora som del av andre presentasjoner, eksempelvis på COP18 i Doha, Qatar og på ISES i Bayern 3. oktober

Prosjekt 1160: EBTP

Jonas hadde et møte med Forskningsrådet om Bellonas engasjement i EBTP og i JTF Bio-CCS, og søkte om støtte for arbeidet i EBTP under RENergi-programmet. Søknadsprosessen er tidkrevende, men kan forsvares da Bellona fikk invilget opptil kr 446.000 for dette arbeidet.

Jonas representerte Frederic på EBTPs Steering Committee (SC)-møte 27. februar i Brussel, og reiste videre til en Workshop om CHP i Rotterdam i EBTP-sammenheng 15. mars. I løpet av annet halvår var det to ytterligere SC-møter. Det ble besluttet at SC må ryddes opp siden det er en høy andel medlemmer som ikke stiller på møter eller svarer på mail. I den forbindelse ble det enighet om at Jonas tar over Frederics styreverv i EBTP, og at Jonas dessuten hjelper SINTEF med å komme inn i styret. Tilbakemeldingen fra Forskningsrådet har også vært at de ser svært positivt på denne typen samarbeid mellom norske aktører i teknologiplattformene selv og i arbeidet med å skape et forum i Norge for utveksling (av typen skyggegruppemøter slik Bellona har avholdt i en årrekke).

Prosjekt 2390: Biomasse

Bellona Europa deltok på lanseringen av initiativet Biofuels Done Well i Cambridge, UK 6. juli.

Bellona Polska

Bellona besluttet i 2012 å legge ned Bellona Polska. Denne prosessen er i gang.

ZEP-sekretariatet

I begynnelsen av februar fikk Bellona Europa beskjed om at vi var Kommisjonens foretrukne konsortium for å ta over ZEP-sekretariatet for de neste tre årene. Parallelt med dette revisjonsarbeidet begynte kraftselskapene i ZEP å kreve en nærmere diskusjon blant ZEPs industrielle medlemmer (som står for 50% av finansieringen av ZEP-sekretariatet) om hvorvidt Bellona

både kunne være medlem av ZEP og sekretariat.

Etter tidkrevende forhandlinger og ultimatum fra tyske kraftselskaper, valgte Bellona til slutt å trekke sin søknad om å ta over sekretariatet.

R&Dialogue

Prosjektet ble ferdigforhandlet og begynte 1. juni. Det andre konsortium-møtet, også forberedt av styringsgruppen sammen med en annen arbeidspakke, ble holdt i Roma 26.-27.november.

På grunn av prosjektets natur har styringsarbeidet vært komplisert og man har tilbrakt langt mer tid på dette enn man opprinnelig hadde trodd eller forutsett. På grunn av manglende engasjement fra de norske partnerne (Zero og Niva) som skal være medansvarlige for den norske arbeidspakken, har Bellonas arbeidsmengde økt betraktelig. Siste del av 2012 representerte den forberedende fasen av prosjektet med skriving av rapporter og å skaffe et overblikk over energisituasjonen og dialogen i Norge og på europeisk nivå. I desember startet man arbeidet med den første rapporten under den europeiske arbeidspakken og avsluttet arbeidet med en tilsvarende rapport for den norske arbeidspakken. I tillegg begynte arbeidet med å kartlegge aktuelle aktører i Norge og Brussel.

I tillegg har Bellona gitt tilbakemeldinger til arbeidet til kommunikasjonsarbeidspakken gjennom hele halvåret.

Bidrag i Norge

- Bellona Europa bidro til Bellona Oslos arbeid med norsk klimapolitikk, gjennom en analyse av klimameldingen i europeisk perspektiv, innspill til Kommisjonens høring om statsstøtte for kvotepliktige sektorer samt innspill til forslag om statsstøtte for REC Herøya.

I tillegg har Bellona Europa levert jevnlige oppdateringer til Oslo-kontoret på status for energieffektiviseringsdirektivet, status for biodrivstoffdebatten i Brussel, forberedelsene til COP18 i Doha, samt opprettelse av Bellonas kjernegruppe for Arktis.

Generelt/annet

- Eivind har holdt foredrag eller innlegg
- Om CCS i Europa for Teknas årskonferanse i Trondheim, 4. januar
- Om Bellonas arbeid for Hamar formannskap 13. mars
- Om Bellonas arbeid for KS-traineer 20. april
- Jonas har holdt foredrag
- om Bellona Europas arbeid for Frogn VGS 16. februar
- om Bellona Europas arbeid for studenter fra Høgskolene i Sør- og Nord-Trøndelag (HIST/HINT) 22. februar
- om enøk og energiskattlegging for Norsk Industri 12. mars
- om Bellona Europas arbeid for representanter fra Salten Kommune i Nordland 10. mai
- om Bellona Europas arbeid for representanter fra Fylkestinget i Østfold samme dag
- om energieffektivisering i europeisk industri på EU Sustainable Energy Week 21. juni
- om Bellona Europas arbeid for Fremtiden I Våre Hender 21. juni
- om miljø/transport-saker på agendaen i EU for Transnova 24. september
- om Bellona Europas og Bellonas arbeid på energi og klima på ISES (internasjonal sommerskole for studenter fra hele verden på master- og PhD-nivå som studerer energisystemer etc) i Bayern, 3. oktober
- om Bellonas helhetlige syn på «Den grønne økonomien» på Qatar Foundations event under klimatoppmøtet i Doha, Qatar, 1. desember 2012
- Sirin har holdt foredrag
- om Bellona og Bellona Europa for Kristelig Gymnas 26.september
- om Bellonas arbeid og nettverk i Brussel for Oslo kommunes miljørådgivere 20.november
- om Bellonas arbeid for Mysen vgs 22.november
- om Bellonas arbeid for Skedsmo kommunes ungdomsgruppe 23.november
- om Bellona Europa for KS' Europagruppe 6.desember
- om Bellona Europa for fylkesutvalget i Sør-Trøndelag 26.november

13. Bellona Russland

INDUSTRIFORURENSNING I DE RUSSISKE NORDOMRÅDENE

Nordområdene står overfor en rekke alvorlige miljøutfordringer, spesielt industriforurensning. Industriforurensning i Russland er en del av arven fra Sovjetunionen. Det er store forurensningsproblemer på Kolahalvøya, i det russisk-norske grenseområdet og på Tajmyr på grunn av utslipp fra Norilsk Nikkel-konsernet.

Bellona er eneste NGO i Russland, som arbeider med forurensningsproblemene fra Norilsk Nikkel-konsernet.

Oppfølging, analyse og oppsummering av informasjon fra ulike kilder i NNs miljøpolitikk og miljøsituasjonen på Kola halvøya og i Sibir (på Tajmir-halvøya).

Norilsk Nikkel på Kolahalvøya

Norilsk Nikkel på Kolahalvøya slipper ut svoveldioksid (SO₂) og tungmetaller som forurensrer så mye at naturen rundt anlegget sakte men sikkert dør. Anlegget i Nikkel ligger kun syv kilometer fra grensen til Finnmark og utslippene fra anleggene forurensrer norsk territorium.

I 2012 har ikke forurensningen fra Norilsk Nikkel på Kolahalvøya blitt nevneverdig redusert, tvert imot økte utslippene av tungmetaller og maksimalkonsentrasjoner på Ni, Cu, Co og As er like høye som målt på begynnelsen av 1990-tallet.

I følge Norsk Institutt for luftforurensnings (NILU) målinger i perioden april 2011 - mars 2012 er utslippene av SO₂ fra smelteverket i Nikel og anlegget i Zapoljarnyj rundt 100 000 tonn i året, noe som er mer enn fem ganger de samlede norske utslippene av SO₂. Målingene viser at norske nasjonale og europeiske grenseverdier overskrides og at EUs regelverk og norsk lov ikke overholdes. Russisk miljølovgivning ligger langt tilbake for gjeldende norsk og EU-rett vedrørende miljøregelverk.

Norilsk (Tajmyr halvøya; Sibir)

I Norilsk hvor Polar Divisjon av NN er lokalisert og opererer, økte SO₂-utslippene fra konsernet med 1,7 % i forhold til

2010 og utgjorde 1946,4 tonn. Dette betyr at det slippes ut mer enn 10 tonn miljøgifter per innbygger.

Oppfølging av fremgang i moderniseringsprosess på NN-anleggene

Modernisering i Norilsk.

NN konsernet inngikk avtale med det italienske selskapet Techint om å modernisere teknologiprosessen og iverksette teknologiske løsninger for utnyttelse av svoveldioksid på NN-anleggene i Norilsk. Målet er å redusere utslipp av svoveldioksid med minst 95 % innen 2015.

I 2012 deltok Bellona i to høringer i Moskva om hvordan avtalen og tiltakene om reduksjon av utslippene i Norilsk følges opp. Bellonas deltakelse sikret at høringene ikke ble omgjort til politiske støttearrangement til Norilsk Nikkel-konsernet.

Modernisering på Kolahalvøya

Anlegget i Zapoljarnyj gjennomgår nå en modernisering med ny produksjonsteknikk. Men dette tar lengre tid enn planlagt. Selv om selskapet lykkes med moderniseringen av briketteringsanlegg vil en vesentlig del av utslippene flyttes fra Zapoljarnyj til Nikel og gjøre miljøsituasjonen i det norsk-russisk grenseområdet verre. For det er i anlegget i Nikel at brikettene fra Zapoljarnyj skal smeltes. Dermed vil det forventede resultatet være, når briketteringsanlegget er i full produksjon, en økning av SO₂-utslippene i Nikel med om lag 30 % i forhold til i dag.

Moderniseringsresultatet er tett knyttet til hva slags teknologi Norilsk Nikkel vil velge å implementere. Beslutning om dette skulle vært tatt i slutten av 2011, men et år senere er fortsatt ingen beslutning tatt.

Oppfølging av russisk miljøpolitikk

Norilsk Nikkels miljøpolitikk skyldes ikke bare selskapets manglende interesse for å investere i miljøteknologi, men det skyldes også den russiske lovgivningen og rettsvesenet i Russland. Russland mangler politisk vilje, økonomiske insentiver og investeringer i ny miljøvennlig teknologi for å redusere forurensningen. I dagens Russland finnes det en utbredt praksis i å innvilge midlertidige utslippstillatelser til industrien. Det er også billigere for bedrifter å betale bøter

for forurensning enn å investere i miljøteknologi.

De russiske myndighetene jobber i dag for å utvikle en mer effektiv miljøpolitikk og nye miljøkvalitetsstandarder. I det siste året ser vi tendenser som viser at den russiske staten støtter NNs miljøinnsats og konsoliderer seg med NN-konsernets miljøbestrebelser.

Prevention Pollution Day

Bellona tok initiativ til å markere Prevention Pollution Day i Barentsregionen. I samarbeid med våre kontorer i Murmansk og St. Petersburg arrangerte vi en konkurranse blant ungdom og studenter: «Bellona Baltic Barents B3»:

Bellona Barents Baltic B3

Forurensning stopper ikke ved landegrenser. Folk i Barentsregionen og i Østersjøregionen står overfor lignende miljøutfordringer og trusler forbundet med forurensning. Miljøbevissthet og miljøengasjement blant den russiske befolkningen i regionene er dårlig. For å øke bevisstheten om de miljømessige utfordringene i disse regionene, forene miljøinnsats og sikre et bedre miljø og bærekraftig fremtid for de neste generasjoner arrangerte Bellona konkurransen «Bellona Barents Baltic B3».

Befolkning i nordområdene på både norsk og russisk side samt internasjonalt fikk oppdatert informasjon om forurensningsproblemene fra Norilsk Nikkel-konsernet via artikler, kronikker, evalueringer, reportasjer, informasjon fra konferanser og nettsider.

Gjennom Bellonas arrangementer i regi av Pollution Prevention Day fikk de russiske ungdommene og studentene økt bevissthet og mer kunnskap om forurensningsproblemene i regionene og ble samtidig utfordret til å finne gode miljøløsninger. Nye generasjoner med nye «grønne» tanker og miljøansvar er framtidens pådriver for miljøvennlig utvikling i Russland.

Bellonas prosjekt bidro til økt press om renere luft, vann og miljø, og internasjonalt press i form av krav om renere produksjon fra Norilsk Nikkel og samsvar med russisk og internasjonal miljølovgivning.

ENERGI, DEMOKRATI OG MILJØRETTIGHETER

Miljøstiftelsen Bellona har arbeidet med miljøspørsmål i Nordvest-Russland i over 20 år. Bellona har lang og bred erfaring både med arbeid innenfor fagfeltet ren fornybar energi og fagfeltet miljø og petroleumsvirksomhet. Prosjektet Energi og demokrati i Nordvest-Russland er et vel etablert prosjekt som har pågått siden 2005 og er støttet av Utenriksdepartementet.

Myndighetene i Russland har en begrenset interesse for fornybar energi, og er spesielt skeptiske på grunn av inntrykket som har dannet seg om kostnader knyttet til etableringen av fornybar energi. I 2011 fantes det ingen analyse som viser de aktuelle kostnadene knyttet til dagens energibruk versus hva en omlegging til fornybar energi vil koste.

Rapport «Økonomiske aspekter av småskala fornybarenergi på Kolahalvøya» (utarbeidelse, trykking, lansering, oversettelse til engelsk)

I 2011 fikk Bellona utarbeidet i samarbeid med Kola Vitenskapssenter en rapport om «Økonomiske aspekter av småskala fornybarenergi på Kolahalvøya». Rapporten inneholder en analyse av økonomiske aspekter ved utvikling av småskala fornybar energi. Rapporten viser nøkkeltallene som er nødvendige før både teknisk utvikling eller prosjektutvikling kan starte. Rapporten gir myndigheter veiledning i hvilke energialternativer som er mest aktuelle sett ut fra et kost-nytte perspektiv og tilrettelegge for næringsvirksomhet til å fremme konkrete prosjekter. Funnene i rapporten danner grunnlaget for avgjørelser om småskala fornybarenergiutvikling i kommuner på Kolahalvøya.

Rapporten ble oversatt til engelsk. Dette for at internasjonale energiselskaper og næringsliv skal få kjennskap til analyseresultatene og bli økonomisk motiverte til å satse på utvikling av ren fornybar energi i de russiske nordområdene. Rapporten er et viktig instrument for regionale myndigheter ved å identifisere hvilke muligheter som finnes i fornybarbransjen på Kolahalvøya, og et utgangspunkt for diskusjon rundt tildeling av midler i det regionale budsjettet til utbygging av ren fornybar energikilder.

PC flash game konkurranse

Bellona arrangerte en regional konkurranse om utvikling av et PC flash-game «Fra miljøbevissthet i spillet til miljøbevissthet i livet» (februar – juni 2012). Diskett med beste flash-spill ble distribuert til skoler i Murmansk. Bellona Murmansk fikk støtte fra Murmansk byadministrasjon for å gjennomføre arrangementet.

Miljødag på sommerleir i Murmansk

I samarbeid med den russiske miljøvernorganisasjonen PiM arrangerte Bellona miljødag på sommerleir i Murmansk.

Barentsregionen er et område med store naturressurser og gode vekstvilkår for næringsliv. For å sikre bærekraftig utvikling i Barentsregionen må man håndtere flere utfordringer knyttet til økonomisk vekst, klimaendringer og energisikkerhet. Arbeidet for utvikling av fornybarenergi og energieffektivisering i Barentsregionen generelt og i den russiske delen spesielt er viktig.

De russiske nordområdene står ovenfor viktige energipolitiske veivalg. Dette anser Bellona som et mulighetsvindu til å fronte mer miljøvennlige og fremtidsrettede energivalg.

Fornybar Energi Forum i Petrozavodsk 17-18 april, 2012

Den 17.-18. april arrangerte Bellona for femte gang "Fornybar Energi Forum". I år fant arrangementet sted i den karelske byen Petrozavodsk. Målsetning for arrangementet var å stimulere til forskning, utvikling og implementering av fornybar energi i den russiske Barentsregionen – regionen har et stort urealisert potensiale for fornybare energikilder. Ulike relevante aktører fra Arkhangelsk Fylke, Murmansk Fylke og Karelia, samt representanter fra de nordiske landene deltok på seminaret.

Fornybarenergi på føderalt nivå

I 2012 arbeidet Bellona for å få mer oppmerksomhet om problemstillingene knyttet til fornybar energiutvikling på føderalt nivå i Russland.

Deltakelse på konferanser og seminarer

Deltakelse på rundbordskonferansen «Strategi for økt energieffektivisering i selskaper». Konferansen var arrangert

av det britiske generalkonsulatet i St. Petersburg; NGO Center for Transboundary Cooperation; Murmansk fylkes energidepartement, Murmansk, februar 2012. Deltakelse på RAWI-konferanse (Russian Association of Wind Energy) «Vindenergi i Russland», november 2012 ERC Bellona St.Petersburg deltok på det 12. internasjonale Energi Forum i St.Petersburg, 19.-20. september 2012 og bidro med foredrag om økonomiske aspekter av småskala fornybarenergi.

Økt bevissthet og kunnskap i den russiske befolkningen om energipolitikk og utfordringer knyttet til klimaendringer

Konkurranse blant russiske studenter og unge forskere innen fornybarenergi (august 2011 til april 2012). Dette forskningsfeltet er nedprioritert i Russland i dag. Prosjektet tar sikte på å få økt oppmerksomhet rundt forskning på fornybarenergi i Russland. Totalt 32 forskere fra Russland deltok i konkurransen. De tre beste forskernes prosjekter ble presentert på konferansen «Renewable Energy Research Conference», Technoport-2012 i Trondheim 15.-18. april 2012. Prosjektet bidro til kunnskapsoverføring og nettverksbygging mellom norske og russiske studenter og unge forskere.

Prosjektet var delfinansiert av Forskningsrådet og støttet av SFFE (Senter for fornybar energi)

- «Climate Lunch».

Den russiske befolkningen har generelt lite kunnskap om miljøvern og klimaforandringer. Både myndigheter og forskningsmiljø i Russland benekter ofte gehalten i klimarapportene. 18.februar 2012 arrangerte Bellona sammen med det norske generalkonsulatet i Murmansk «klimalunsj» for journalister. Bellonas «Climate Magazine» ble lansert på arrangementet. I mai 2012 ble magasinet lansert på Journalisthuset i St. Petersburg. Målgruppen var journalister.

Olje og gass

- Overvåking av miljømessige konsekvenser av olje- og gassutvinning i Arktis og det tidligere «gråsoneområdet», inkl. utbyggingsplanene ved Shtokman.

- Fortsette samarbeidet med miljøvernorganisasjoner: deltakelse i ekspertgruppe «Northern Coalition» (flere miljøvernorganisasjoner) som har fokus på overvåkning av Shtockman og Prirazlomnoe (Northern and Arctic Coalition) og arbeider for å få myndighetenes oppmerksomhet om miljøkonsekvenser av olje- og gassutvinning i Arktis
- Delta på offentlige høringer om oljeutvinning i de arktiske områdene, konsekvensutredning av prosjektene.
- Deltakelse på ulike fora med fokus på miljømessige konsekvenser av olje- og gassutvinning bl.a. Gazprom og NGOer på rundbordskonferansen «Miljø sikkerhet i gassindustrien»; møter med Shtokman Development
- Bellona kom med innspill om utbyggingsplanene ved Shtockman
- I samarbeid med Svanhøvd arrangerte Bellona seminar for journalister i Barentsregionen «Shtockman og andre petroleumsprosjekter i Arktis», 23.-25. oktober 2012. Arrangement var støttet av Barents Secretariat
- Utabeide en analyse av russisk olje- og gasslovgivning og ivaretagelse av miljøhensyn.

Materialet ble brukt på et seminar om olje- og gassprosjekter arrangert på Svanhøvd i oktober 2012.

Informasjonsspredning

Bellonas nettsider er en viktig kilde til informasjon for mange. Bellonas russiske nettsider har 380 000 årlige besøkende. I prosjektperioden vil Bellona arbeide for å øke befolkningens kunnskap om fordeler med ren fornybar energi og energieffektivisering og ulemper ved bruk av fossile energikilder gjennom artikler på nett, i pressen og faktaark.

Russisk Atomprosjekt – 2012

Bellona delte prosjektet i tre hovedområder som inneholdt flere konkrete aktiviteter:

1. Atomutfordringer i nordvest-Russland

Aktivitetene innenfor dette området fulgte opp russiske og internasjonale atomsikkerhetsprosjekter på Kolahalvøya, sikret tilgang til informasjon for publikum, publikumsdeltagelse i beslutningsprosesser og kritisk vurdering av atomsikkerhetsprosjekter. Bellona holdt fokus på Andrejeva-bukta, Lepse og andre atomfarlige anlegg i regionen. I februar 2012 arrangerte Bellona et internasjonalt seminar i samarbeid med Rosatom i Moskva der det ble presentert fremgang i disse prosjektene og drøftet diverse utfordringer. Materialet fra seminaret ble bearbeidet og presentert på de russiske nettsidene. Oppsummering ble presentert på bellona.org.

I september 2012 deltok Bellona på et arrangement og seminar i Murmansk da Lepse ble flyttet fra Atomflot og over til Nerpa-skipsverftet. Dette var et viktig skritt for å sikre skipet og en viktig milepæl for Bellona som har jobbet med prosjektet siden 1992.

Bellona Murmansk deltok aktivt i Folkerådet for atomsikkerhet i Murmansk. Men det ble dessverre arrangert kun et møte i 2012. Møte nummer to, planlagt i Gremikha i desember, ble utsatt på grunn av dårlige værforhold. Men det ble holdt flere møter med Atomflot ledelse i forbindelse med Lepse prosjektet i 2012 i tillegg til arbeidet i Folkerådet. Bellona og Bellona Murmansk hadde stort medietrykk høsten 2012 om avfall dumpet i Karahavet og farer ved K-27. Ekstra oppmerksomhet rundt tema skyldtes norsk-russisk tokt til Karahavet for å undersøke atomavfall som ligger på bunnen der. Det var flere medieoppslag i russiske, internasjonale og norske aviser. Sakene om tema publisert på bellona.org og bellona.ru hadde tusenvis av lesere. Bellona synes det er viktig å få dumpet avfall i Karahavet tilbake på agendaen slik at disse problemene løses.

I mai 2012 arrangerte Bellona Murmansk sammen med andre miljøorganisasjoner i fylket pressekonferanser både

i Murmansk og Polyarnye Zori om farer knyttet til fortsatt drift av de gamle reaktorene ved atomkraftverket. Senere i 2012 kommenterte Bellona Murmansk ved flere anledninger planer om å forlenge driften av de eldste reaktorene ytterligere (Se Gjennomføringsstatus punkt 1.8).

I desember 2012 arrangerte Bellona Murmansk seminar for journalister i Murmansk der hovedtrekkene i atomåret 2012 ble presentert.

2. Russisk atompolitikk

Innenfor dette området fulgte Bellona utviklingen og trender i russisk atomindustri, atomlovgivning og atompolitikk. Som en konsekvens av at det russiske maktapparat har blitt ekstremt sentralisert de siste ti årene tas alle beslutninger i Moskva og det er ikke hensiktsmessig å jobbe kun på regionalt nivå med regionale atomproblemer. Bellona fulgte utviklingen med flyttende atomkraftverket som er bygget i St. Petersburg og publiserte info på nettsidene. Atomkraftverket skal ikke i drift før 2016 og det kan forekomme ytterlige utsettelser. Bellona utførte analysen av russiske planer for atom back-end der det foreslås å håndtere atomavfall på kommersiell basis og presenterte sine funn i form av notat på russisk og engelsk. Notatet ble også presentert på diverse fora arrangert av Rosatom og NGOer, blant annet i på Forum-Dialog i september 2012 i St. Petersburg.

Bellona presenterte også sin nye rapport Atommaterialer, blant annet på NGO forum i april i St. Petersburg. Rapporten ble oppdatert og oversatt til engelsk i desember 2012.

Det ble utført flere offentlige høringer ved Leningrad-atomkraftverket både om det nye atomkraftverket som bygges der og om det nye lageret for atomavfall som Rosatom vil bygge i området. Det ble utarbeidet flere høringsuttalelser og presentert mye informasjon i media og på bellona.ru om prosjekter.

Bellonas representanter har blitt faste medlemmer i det rådgivende organ, Folkerådet for atomsikkerhet ved Rosatom. Dette gir oss mulighet til å delta i diverse fora der både leder i Rosatom, Sergey Kiriyenko, og andre høyt plasserte funksjonærer i Rosatom er til stede og presentere

våre syn om atomsikkerhetsproblematikken i Russland. Det ble avholdt tre møter i 2012: to møter i Moskva og ett møte i Toms-området, Seversk. I Seversk presenterte Rosatom blant annet sitt nye prosjekt "Proryv" ("Gjennombrudd") som går ut på bruk av BN-type reaktorer med diverse typer kjøling.

Bellonas representanter deltok aktivt i offentlige høringer om Baltic atomkraftverk i Kaliningrad-området. Det ble skrevet notat, artikler på Bellonas nettsider og en artikkel for Baltic Rim Economies Magazine som drøfter om det virkelig eksisterer økonomisk behov for atomkraftverket i regionen.

3. Bellona på nett, informasjonsarbeid

Bellonas russiske, engelske og norske nettsider om atomproblematikken i Russland gir publikum en uavhengig kilde til informasjon.

Det ble publisert 162 artikler og nyhetssaker om atomproblematikken i Russland på bellona.ru, og 30 artikler på bellona.org.

I 2012 var det ca. 200 medieoppslag i Norge, ca. 9000 medieoppslag i Russland og ca. 2500 medieoppslag i andre land om atomproblematikken i Russland.

Ca. 1000 trykte rapporter og arbeidsnotater distribuert i 2012, ca. 10 000 har lest rapporter og arbeidsnotater på Bellonas nettsider i 2012.

I 2012 var det ca. 125 000 lesere på bellona.ru, ca. 145 000 lesere på bellona.org, ca. 10 000 lesere på bellona.no.

14. Internasjonalt klimaarbeid

Bellonas klimaarbeid baserer seg på at klimagassutslippene ikke begrenses av landegrenser og at utslippskutt, energieffektiviseringstiltak og utvikling av fornybar energi må gjøres globalt. Vårt arbeid retter seg således mot internasjonale aktører, så vel som nasjonale. I 2012 videreførte Bellona sin tradisjon med tydelig tilstedeværelse under FNs klimaforhandlinger i Doha, Qatar.

Energiprosjekt i utviklingsland

Bellonas deltagelse i Sahara Forest Project har i 2012 bidratt til å utvikle vårt internasjonale nettverk ytterligere. Åpningen av SFPs pilotanlegg i Qatar i forbindelse med klimatoppmøtet COP 18 skapte stor begeistring blant nasjonale delegater, FN-organisasjoner og næringsliv. Prosjektet illustrerer hvordan produksjon av store mengder fornybar energi og matproduksjon kan gi sysselsetting og vekst i utviklingsland, samtidig som at det ikke legger beslag på verdifull landbruksjord eller knappe vannressurser. Internasjonalt vokser det frem økt forståelse for hvordan matproduksjon, begrenset tilgang til rent vann og energitilgang henger tett sammen.

Bellona har ambisjoner om at fremtidens internasjonale klimaavtaler skal inneholde forpliktelser om at de rike landene reduserer utslippene sine ved å kjøpe fornybar elektrisitet og bioenergi i forskjellige former fra fattige land for å skape bærekraftig velstand der. (Les mer under Sahara Forest Project).

Reduserte utslipp av klimagasser fra skipsfart

Bellona har i samarbeid med Jotun arbeidet for etablering av en åpen og etterrettelig standard å måle effekten av vedlikehold og maling av skrog og propeller. Redusert drivstofforbruk på skip ved godt vedlikeholdte skrog kan totalt påvirke 10 prosent av sektorens utslipp av klimagasser. Det igjen utgjør 0,3 prosent av alle menneskeskapte utslipp. Dagens situasjon er at markedet er lite transparent. Aktører kan fremsette påstander om forbedringer som

ikke kan etterprøves. Under den Internasjonale Maritime Organisasjonens Miljøkomites (IMO MEPC) møter i 2012 presenterte Bellona modeller for en slik standard. Denne oppnådde solid støtte og ble starten på en prosess frem mot en standard i regi av den Internasjonale Standardiseringsorganisasjonen (ISO).

Fossilsubsidier

Bellona har siden COP14 i Poznan i 2008 vært opptatt av hvordan fossilsubsidier leder til korrupsjon og vanstyre i mange land, i tillegg til å hindre fremveksten av fornybar energi. I 2010 arrangerte Bellona seminar på Offshore North Sea (ONS) i Stavanger der Peter Wooders fra Global Subsidies Initiative la frem funn fra ulike studier om hvordan produksjon- og forbrukssubsidier virker. Bellona har vært en aktiv pådriver for at omfanget av slike produksjonssubsidier i Norge bør undersøkes systematisk. Dette resulterte i en rapport og et seminar i februar 2012. Bellona passer på at norske myndigheter forblir medlem av gruppen "Friends of Fossil Fuel Subsidy Reform". Bellona samarbeider med en rekke organisasjoner for utfasing av fossilsubsidier.

Kortlivede klimagasser

Hydrofluorkarboner (HFK), metan og sot er blant av de mest hissig klima- gassene som så langt ikke har blitt håndtert tilfredsstillende under klimaforhandlingene. Bellona har derfor sammen med International Network of Environmental Compliance and Enforcement (INECE) arbeidet for at FNs ozon-sekretariat skal løse denne utfordringen for FNs klimaforhandlere.

Bellona i St. Petersburg har gjennom vårt samarbeid med Clean Air Task Force og International Cryosphere Initiative foretatt studier av sotutslipp fra landbruks-sektoren i Russland og avholdt to internasjonale konferanser om temaet. Bellona har arrangert side-events om kortlivede klimagasser på samtlige møter i regi av FNs klimaforhandlinger siden COP 15 i København.

Bellona ble høsten 2012, som eneste norske NGO, medlem av det internasjonale initiativet Climate and Clean Air

Coalition (CCAC). Bellona vil gjennom deltagelsen i CCAC delta i internasjonale programmer knyttet til metan- og sotutslipp fra landbruk, og et initiativ for å redusere fakling og metanutslipp fra olje- og gass sektoren.

Bellona er medlem av Clean Shipping Coalition som er observatør til IMO. CSC arbeider for at polarkode skal inneholde forbud mot bruk av tungolje i Arktis og overgang til LNG. Dette vil blant annet gi reduserte utslipp av sot og en viss reduksjon av klimagassutslipp.

USA og Canada

For å videreutvikle vårt miljøarbeid i USA har Bellona etablert gode forbindelser med den amerikanske ambassaden, ledende tenketanker og akademikere i USA. Bellona følger og kommenterer klima- og energipolitikken i USA som nasjon og initiativ i delstatene. Vi har i samarbeid med blant annet Natural Defense Resource Council (NRDC) satt søkelys på klima- og miljøutfordringene knyttet til ukonvensjonelle fossile kilder og da spesielt Statoils engasjement i tjæresand og skifergass.

Våren 2012 samarbeidet Bellona med Great Plains Institute om et besøk i Norge med politikere fra Nord-Dakota. Bellona presenterte et nyansert bilde av norsk oljeforvaltning og hvordan oljeinntekter forvaltes.

CCS-arbeid utenfor EU

Bellona har gjennom en årrekke vært aktiv i Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF) og samarbeider tett med Global CCS Institute (GCCSI). I disse sammenhengene har man diskutert mulighetene for bruk av CCS utenfor EU. Bellona Europa har samarbeidet med United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) om bruk av CCS på andre industrielle prosesser som stål, gjødsel og sement.

15. COP18 i Doha, Qatar

Bellona gjorde også i 2012 en betydelig innsats under FNs årlige Klimatoppmøte. Åpningen av Sahara Forest Project (SFP) sitt pilotanlegg utenfor Doha fikk mye oppmerksomhet. Som vanlig hadde Bellona et strategisk plassert delegasjonsrom, i år sammen med SFP. Her ble det arrangert en rekke internasjonale workshops, med fokus på pragmatiske løsninger som kan gjennomføres uavhengig av om og når en internasjonal bindende avtale kommer på plass.

FNs årlige klimatoppmøte COP18 ble i 2012 arrangert i Doha i perioden 26. november til 8. desember. Bortimot 200 land deltok i forhandlingene, og omlag 20.000 representanter fra regjeringer, organisasjoner, bedrifter og media var akkreditert til de ulike arenaene. Bellona-delegasjonen besto av representanter fra kontorene i både Oslo og Brussel samt fra SFP i Oslo.

Åpningen av Sahara Forest Project Pilot Facility i Qatar sto sentralt på programmet. Det ble organisert fem VIP-turer ut til anlegget. Totalt 120 gjester besøkte pilotanlegget, blant andre miljøvernminister Bård Vegar Solhjell, den islandske miljøvernministeren, en rekke andre politikere, forskere og næringslivsledere. Alle gjester fikk smake den første innhøstingen av agurker fra anlegget, og fikk omvisning med informasjon om de forskjellige teknologiene som blir prøvd ut. Sahara Forest Project fikk stor internasjonal mediedekning under COP 18, hos blant andre BBC, CNN, Al Jazeera og kinesisk TV, samt norsk og qatarsk media. Sahara Forest Project var også toppsak på COP 18s offisielle nettside. Sahara Forest Project deltok videre i tre offisielle side-events under COP 18, og var vertskap for side-events arrangert av Qatar Environment and Energy Research Institute (QUEERI), Europaparlamentet, Qatar Universitet og Qatar National Food Security Programme (QNFSF). Bellona deltok ved og støttet Sahara Forest Project med gjennomføringen av SFPs arrangementer.

Bellona arrangerte som ved tidligere partsmøter en

rekke side-events i samarbeid med andre NGOer og FN-organisasjoner. Blant temaene som ble løftet frem i Doha var: En kritisk gjennomgang av de grønne utviklingsmekanismene, alternative virkemidler som karbonskatt og energieffektivitetsstandarder, den sosiale dimensjonen av klimaforandringene, ekspertpanel om amerikansk klimapolitikk, simulering av klimaforhandlinger, karbonnegative strategier og fangst- og lagring av CO₂ fra industrielle prosesser.

Delegasjonsrommet ble også hyppig brukt til koordineringsmøter og uformelle forhandlingsmøter mellom delegater og frivillige organisasjoner. Verdensbanken presenterte også sin nye oppsiktsvekkende rapport "Turn Down the Heat" for en eksklusiv gruppe NGOer i Bellona-rommet.

Bello COP18 i Doha, Qatar

Bellona gjorde også i 2012 en betydelig innsats under FNs årlige Klimatoppmøte.

16. Samarbeidsprogram med næringslivet

Bellona erkjente tidlig at verken miljøorganisasjonene eller myndighetene alene kan drive frem løsningene på alle miljøutfordringene verden står overfor. Vi er avhengig av at næringslivet i større grad tenker på samfunnsmessige konsekvenser, og Bellona jobber målrettet for at de skal være rustet til å takle vanskelige miljømessige utfordringer.

I 1998 etablerte Bellona sitt samarbeidsprogram med næringslivet, med målsetning om å skape en tett dialog med næringslivsaktører om de beste miljøløsningene. Langvarig arbeid har ført til bedre kompetanse og integrasjon av miljøhensyn i et økende antall samarbeidsbedrifter. Vi jobber sammen for å løse utfordringer knyttet til ny miljøteknologi og implementering av løsninger.

Bellona ønsker å være en pådriver for å få næringslivet og myndighetene til å samarbeide - for å skape et innovativt og bærekraftig næringsliv. Vi spiller på lag med aktører i næringslivet som tar miljøet på alvor, slik at vi sammen kan komme opp med og gjøre miljøløsningene bedriftsøkonomisk lønnsomme.

Utfordrer bedrifter

Bellona har i over 25 år utfordret bedrifter til å ta samfunnsansvar og tenke innovativt og miljøvennlig. Mange av de teknologiske løsningene på miljøutfordringene eksisterer allerede i dag uten at de er kommersialisert eller brakt inn i markedet. Vi opplever at en rekke næringslivsaktører er viktige pådrivere for å implementere miljøløsninger, men de er avhengig av gode rammevilkår for å kunne løse utfordringer knyttet til utrulling.

Forutsigbare rammevilkår

Bellona jobber målrettet med myndigheter, forskningsinstitusjoner og næringsliv for å påvirke rammevilkårene som er avgjørende for å løse dagens og morgendagens miljøutfordringer.

I 2009 opplevde vi hvor skadelig uforutsette endringer i rammevilkår kan være for miljøløsninger. Regjeringens håndtering av biodieselvirkningen virket direkte avskrekkende på investeringslysten i miljøteknologi hos flere aktører i næringslivet – som opprinnelig hadde ønsket om å kommersialisere og industrialisere egne miljøløsninger.

Langsiktighet er en forutsetning

Virksomhetene som deltar i Bellonas samarbeidsprogram signerer treårskontrakter og bidrar med økonomisk støtte til Bellona. Støtten sørger for at Bellona kan jobbe langsiktig med miljøløsninger og være sikret en høy faglig kompetanse, både nasjonalt og internasjonalt.

Vi opplever en stor pågang fra forskjellige bedrifter og selskaper i EU-relaterte saker. Vi erfarer at både Bellona og bedriftene vi samarbeider med har stor nytte av vår proaktive deltagelse i utformingen av europeiske rammevilkår i klima- og miljøspørsmål.

Skaper møtearena

I tillegg til det bilaterale samarbeidsprogrammet med næringslivet har Bellona egne fagfora, som er tverrfaglige møteplasser for et konstruktivt samarbeid mellom Bellona og kommersielle og faglige aktører. Fagforaene jobber med miljøriktige og fagpolitiske mål (Se oversikt Samarbeidsforum).

Bellona har gjennom vårt samarbeidsprogram med

næringslivet skapt en arena for bærekraftig næringsutvikling, et fellesskap for å utveksle kompetanse, erfaring og bygge relasjoner, samt skape synergi mellom næringsliv, myndigheter og samfunn.

Bellonas samarbeidspartnere i 2012:

Aker Clean Carbon, Aspelin Ramm, BKK, Brødrene Dahl, Color Line, , Eidesvik, Eiendomsspar, Energi Norge, Eniro, Eramet, Ferrolegeringens Forskningsforening (FFF), Hafslund, Lerøy, NOAH, Norcem - HeidelbergCement Group, Norsk Eiendom, Norsk Gjenvinning, Norsk Industri, Norske Skog, Norsk Teknologi, Microsoft Norge, Oslo Taxi, Pangea, REC, , Siemens, Statkraft, Wilhelmsen Maritime Services, og Yara.

BEST

Bellona Environmental CCS Team (BEST) jobber internasjonalt med CO₂-håndtering. BEST støttes av Global CCS Institute, European Climate Foundation, Total, Shell, Aker Clean Carbon, Alstom, Miljøverndepartementet, Utenriksdepartementet og Norges forskningsråd (Les mer under Bellonas CO₂-håndteringsarbeid).

17. Samarbeidsforum

Ressursforum

Bellona lanserte i 2010 Ressursforum. Forumet har som formål å jobbe med problemstillinger knyttet til verdens økende ressursknapphet. Representanter fra industri, vareproduksjon, og sentrale aktører i avfallsbransjen samles til debatt om hvordan utfordringene mest effektivt kan møtes, og potensielt utnyttes som en konkurransefordel.

Ressursforum i 2012

10.05.2012: Avfall som internasjonal handelsvare

01.10.2012: Urban mining

08.11.2012: Norsk ressurspolitikk: Venter vi forgjeves?

Energiforum

Bellonas Energiforum ble etablert i 2003 for å være en møteplass for sentrale aktører innen energi-, industri- og bygg- og eiendomsbransjen. I 2011 arrangerte vi åtte møter hvor vi jobbet med langsiktige og forutsigbare rammevilkår som fremmer fornybar energi, energieffektivisering og klimakutt i industrien.

ByggForum

Høsten 2011 startet vi opp byggforum etter samme modell som Energiforum. Bellonas Byggforum skal være en tverrfaglig møteplass for å fremme langsiktige og forutsigbare rammevilkår for miljøriktige og energieffektive bygg.

ByggForum i 2012

10.01.2012: Løp for hvite sertifikater. Passivhusstandard

25.06.2012: Byggemeldingen

21.08.2012: Energimerkeordningen

04.09.2012: Byggteknisk forskrift

16.10.2012: Byggteknisk forskrift:-Komponent kommer

18. Årsregnskap 2012

Resultatregnskap 2012

Driftsinntekter og driftskostnader	2012	2011
Støtte fra privatpersoner	1 381 839	1 29 5426
Støtte fra andre	21 648 903	27 461 361
Prosjekttilskudd	9 787 787	15 480 000
Annen driftsinntekt	6 664 937	5 071 426
Sum driftsinntekter	39 483 466	49 308 213
Lønnskostnader m.m	22 873 641	26 216 113
Avskrivning på driftsmidler	1 206 978	1 206 035
Annen driftskostnad	16 743 793	20 091 163
Sum driftskostnader	40 824 412	47 513 311
DRIFTSRESULTAT	-1 340 946	1 794 902
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekter	29 091	22 625
Annen finansinntekt	30 807	7 247
Verdiøkning markedsbaserte omløpsmidler	0	0
Rentekostnader	657 358	547 554
Annen finanskostnad	166 799	93 439
Resultat av finansposter	- 764 259	- 611 121
ÅRSRESULTAT	-2 105 205	1 183 781

Balanse 2012

EIENDELER	2012	2011
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler	6 572 301	7 663 387
Finansielle anleggsmidler	6 041 902	6 041 902
Sum anleggsmidler	12 614 203	13 705 289
OMLØPSMIDLER		
Fordringer	8 420 068	6 601 072
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2 236 724	3 066 445
Sum omløpsmidler	10 656 792	9 667 517
Sum Eiendeler	23 270 995	23 372 806
EGENKAPITAL OG GJELD		
Innskutt egenkapital	100 000	100 000
Opptjent egenkapital	566 977	2 672 182
Sum egenkapital	666 977	2 772 182
GJELD		
Langsiktig gjeld	3 125 956	4 702 552
Kortsiktig gjeld	19 478 062	15 898 073
Sum gjeld	22 604 018	20 600 624
Sum egenkapital og gjeld	23 270 995	23 372 806